

A young bird chick, possibly a grebe, is seen in profile, facing left. It has brownish downy feathers and a long, dark beak. The chick is standing in a lush green field filled with numerous yellow buttercup flowers and some white daisies. The background is a soft-focus field of similar vegetation.

Rapportage Beheermonitoring

Boerenlandnatuur Noord-Holland Zuid 2023

Bijlage Amstelland

Deze jaarrapportage beschrijft de beheeractiviteiten met betrekking tot boerenlandnatuur in het werkgebied van het Collectief Noord-Holland Zuid in 2023 en de resultaten die zijn behaald. Ook het beheer door andere beheerders die zich in dit gebied bezig houden met (agrarisch) natuurbeheer op boerenland is verwerkt. Het gaat dus om beheeractiviteiten van:

- (leden van) Collectief Noord Holland Zuid
- Landschap Noord-Holland
- Stichting Agrarische Bedrijven Spaarnwoude
- Stichting Duurzaam Agrarisch Natuurbeheer

Voor de rapportage zijn telgegevens gebruikt van deze vrijwilligersgroepen:

- Werkgroep Weidevogels IVN Amstelveen
- Weidevogelbeschermingsgroep Spaarnwoude
- Vogelwerkgroep Kennemerland

Als gegevensbronnen zijn gebruikt:

- Boerenlandvogelmonitor van LandschappenNL
- SCAN-GIS database van BoerenNatuur
- Weerarchief KNMI; weerstation Schiphol

Samenstelling: Aad van Paassen (IVN Amstelveen) m.m.v. Mark Kuiper, Jocelyn de Kwant (Landschap Noord-Holland), Gieljan Beijen (Gooise Engen), Dave Dirks (Haarlemmermeer), Andries Kamstra (Spaarnwoude), Ron Korrel/Ben Prins/Jan Wesselingh/Berry Richter/ Barend Geijsel/ Karel Suijkerbuijk/Oscar Jansen/Olivier Oliemans (wildcamera's Amstelland), Cor Kranstauber (predatiebeheer Vechtstreek), Frank van Groen (broedpaargegevens Middelpolder), Dic van Hummel (tellingen argusvlinder), Iris Kiebert (onderzoek argusvlinder), Vogelwerkgroep Zuid Kennemerland (Haarlemmermeer).

Advisering: Ecologische commissie CNHZ bestaande uit Fons Bongers, Edwin ter Hennepe (Vogelbescherming Nederland), Aad van Paassen, Ton Rewijk (ANV De Amstel), Geert Timmermans (stadsecoloog gemeente Amsterdam, Rudi Terlouw (bureau Buite-gewoon)

Foto's: Aad van Paassen, Ron Korrel, Andries Kamstra, Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland e.a.

Amstelveen, 20 december 2023

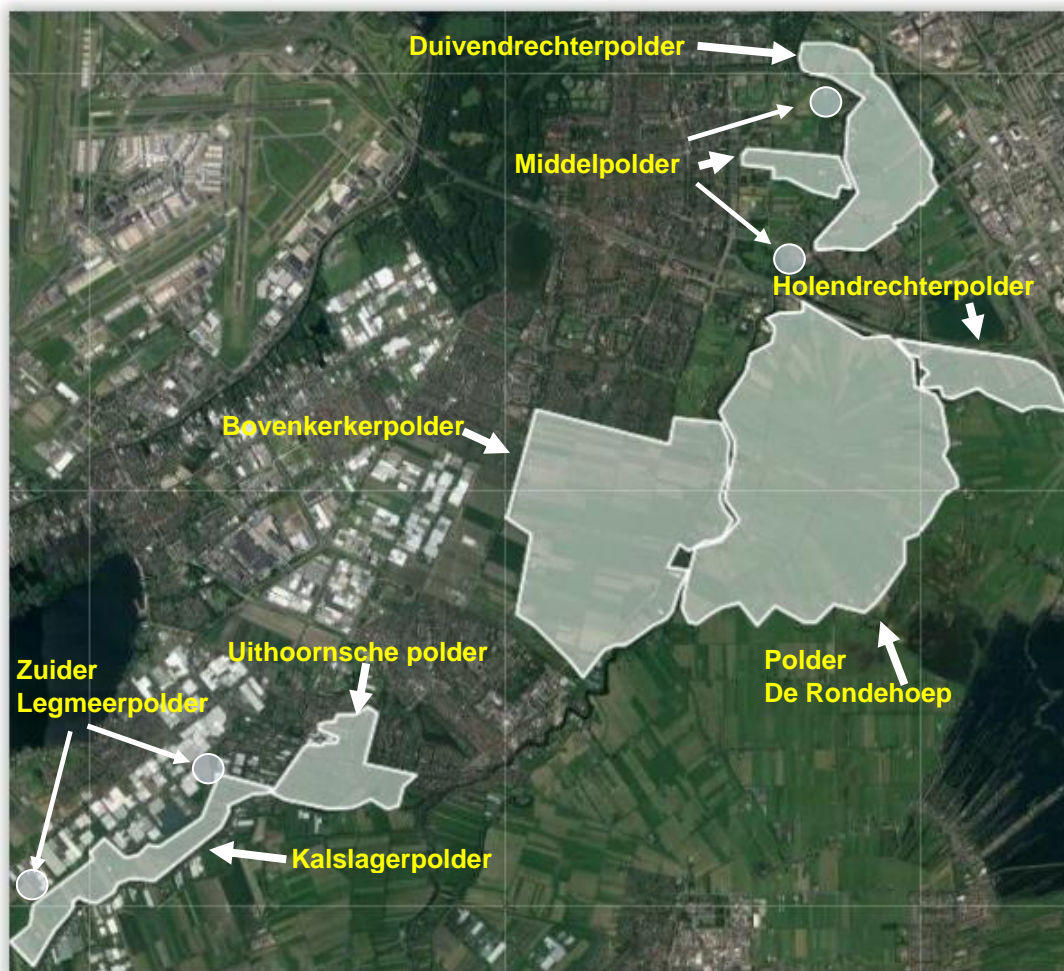
Inhoudsopgave

Amstelland	4
1 Bovenkerkerpolder	9
2 Middelpolder	17
3 Duivendrechterpolder	24
4 Holendrechter- en Bullewijckerpolder	30
5 Polder De Rondehoep	35
6 Uithoornsche Polder/Kalslagerpolder en Zuiderlegmeerpolder	43

Amstelland

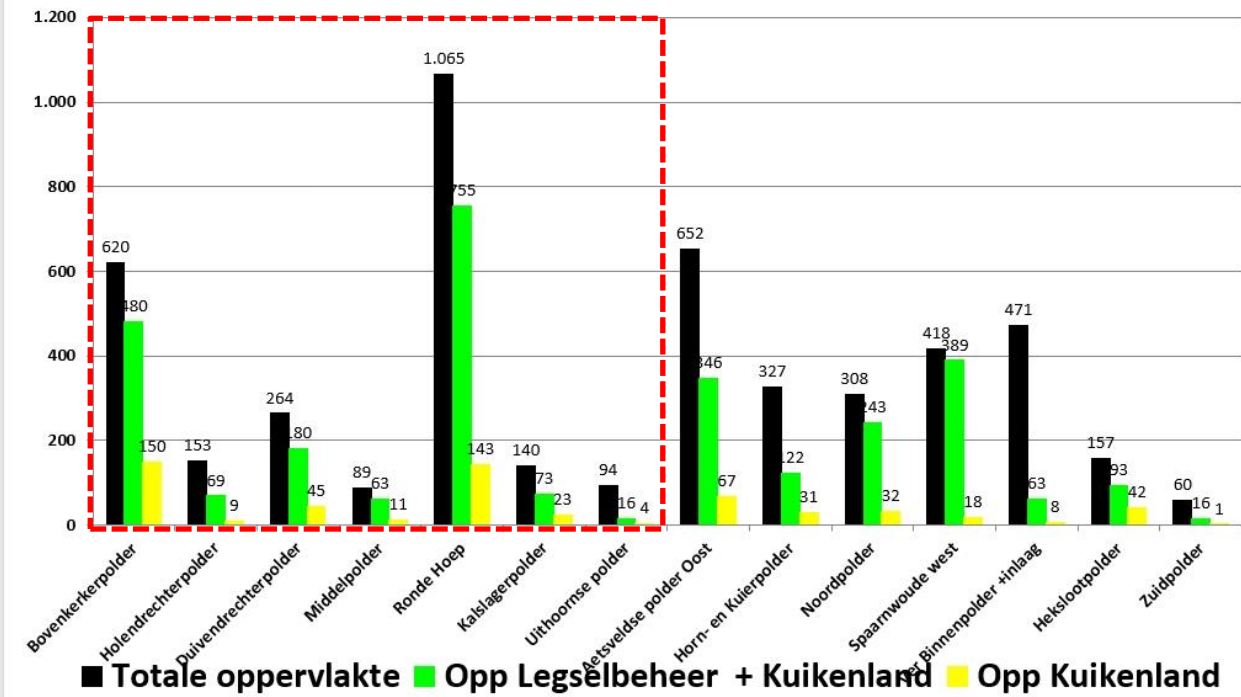
Het weidevogelbeheer in Amstelland vindt plaats in de volgende polders:

- De Duivendrechtterpolder (tussen A2 en De Amstel) met daarin de Grote en Kleine Duivendrechtse polder en Polder De Toekomst. Verplaatsing van gruttoparen met lopende kuikens tussen de gebieden gebeurt, daarom is het één BTS-telgebied
- De Middelpolder met twee clusters gangbaar landbouwgebied met ANLB-beheer en in het midden het reservaat van Landschap Noord-Holland (30 ha). Het reservaat is BTS-telgebied.
- De Holendrechtterpolder met het Landje van Geijssel, een gedeelte SNL-weidevogelreservaat tegen de A2 met beheer onder regie van Bureau Natuurbeleven en daartussen een gedeelte gangbaar landbouwgebied. Alleen het SNL-gedeelte tegen de A2 is BTS-telgebied.
- Polder De Rondehoep met in het midden het weidevogelreservaat (165 ha) van Landschap Noord-Holland en daarom heen agrarisch gebied met ANLB-weidevogelbeheer en gangbaar agrarisch gebied zonder specifiek weidevogelbeheer. Het is één BTS-telgebied.
- De Bovenkerkerpolder met 20 ha particulier natuurgebied en verder bijna geheel ANLB-weidevogelgebied en kleine delen zonder specifiek ANLB-beheer. Het is één BTS-telgebied.
- De Uithoornsche polder met 10 ha botanisch reservaat van Landschap Noord-Holland, Kalslagerpolder met ANLB-beheer en de Zuiderlegmeerpolder zonder ANLB-beheer. Alleen de Kalslagerpolder is BTS-telgebied.

Figuur 1. Ligging van deelgebieden binnen Amstelland

Totale oppervlakte en oppervlakte weidevogelbeheer en kuikenland in Noord-Holland Zuid in 2023 per polder.

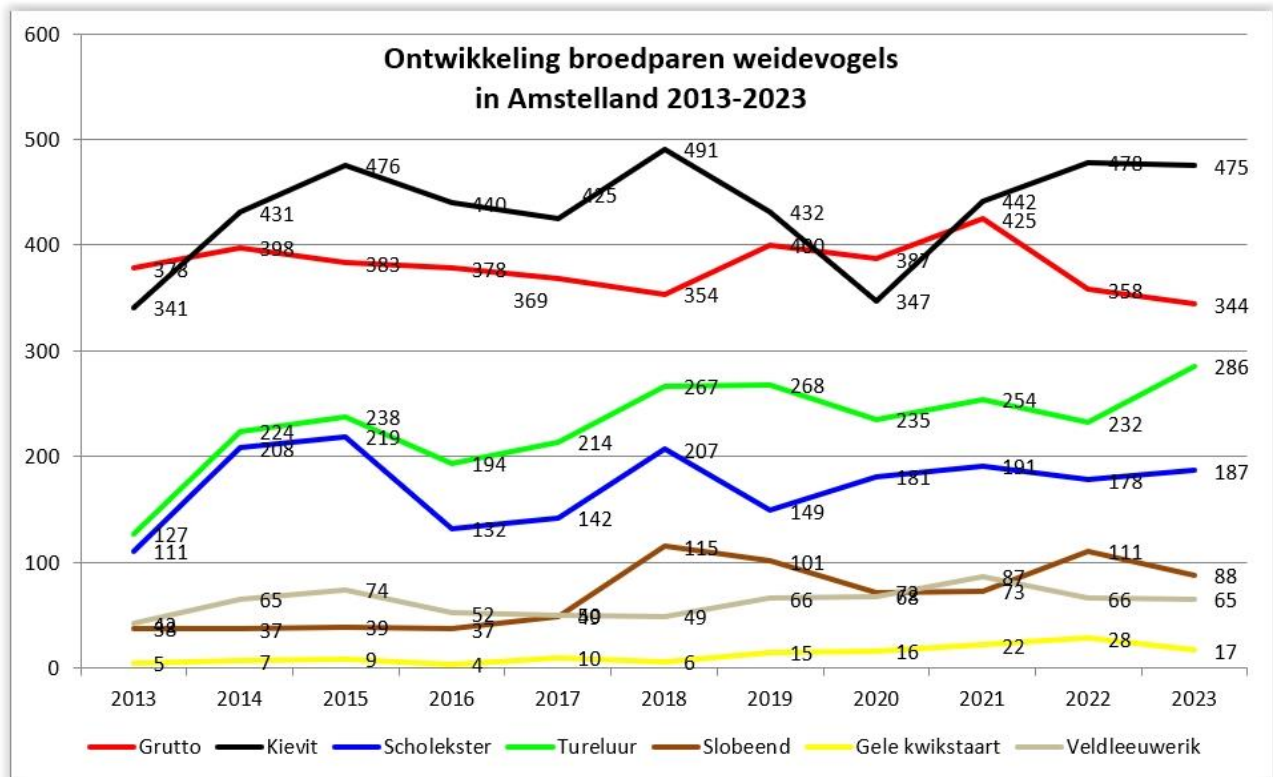
Figuur 2 . Oppervlaktes van deelgebieden binnen Amstelland

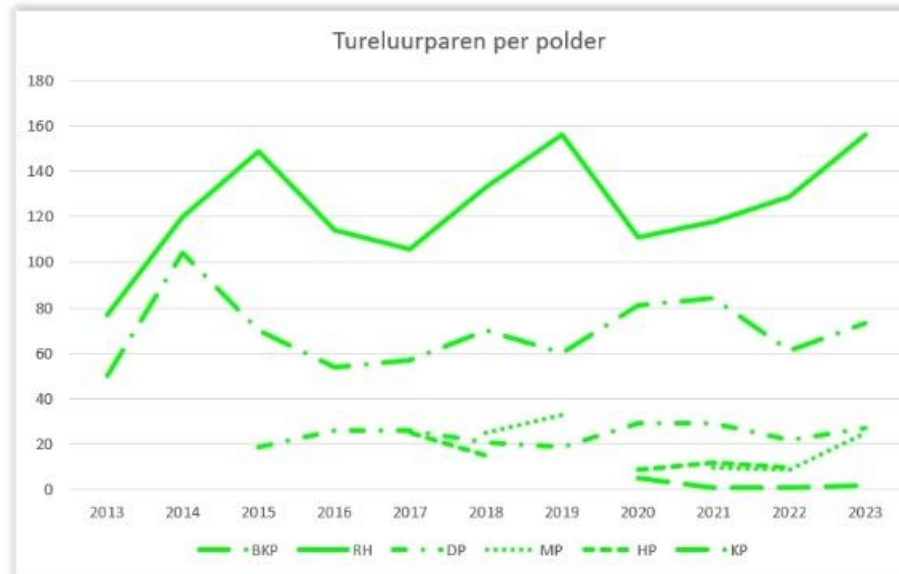
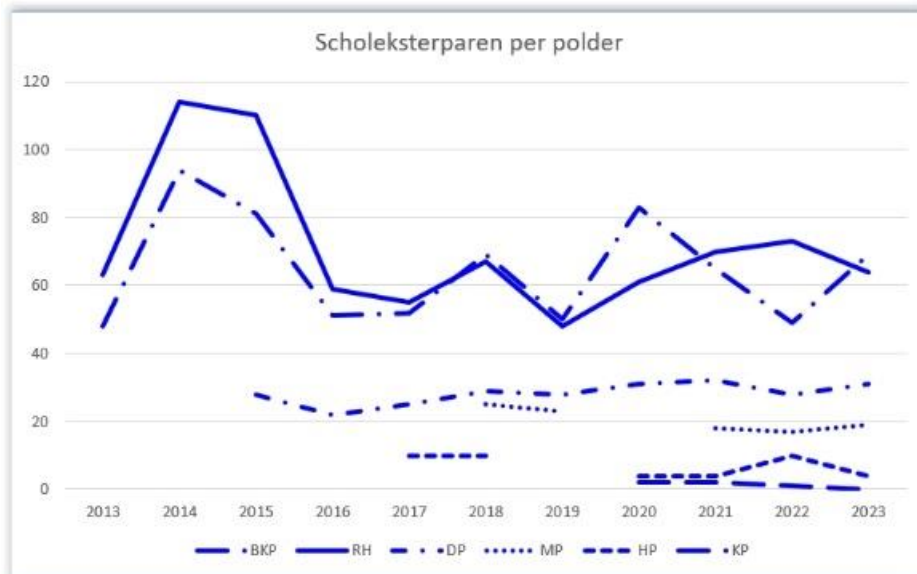
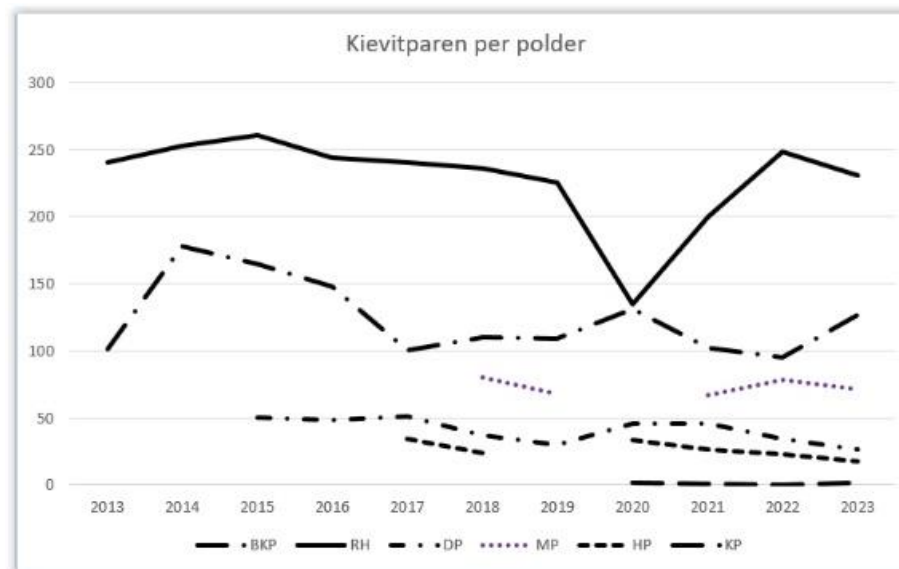
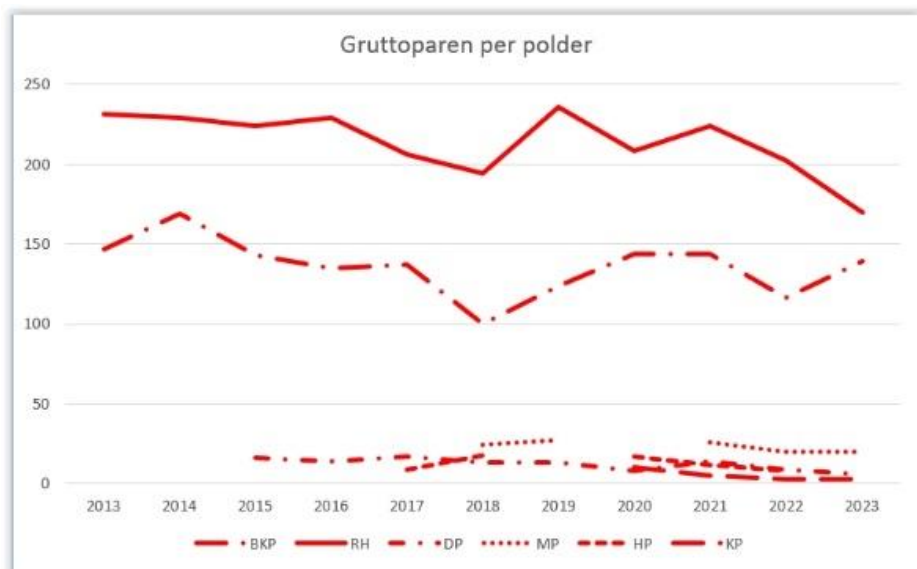
Beweidung met vee in de Bovenkerkerpolder

Aantal broedparen weidevogels

De aantallen broedparen weidevogels in Amstelland lijken over een langere periode gezien redelijk stabiel (figuur 19), maar met de nodige variatie. Grutto, Kievit en scholekster liepen in 2023 iets terug in Ronde Hoep, maar namen in aantal toe in de Bovenkerkerpolder. Mogelijk speelt hier het lage broedsucces in 2022 in de Rondehoep een grote rol (droogte en/of predatiedruk). Het aantal broedparen van de tureluur nam in de meeste polders (licht) toe. De aantallen broedparen van slobend en gele kwikstaart namen wat af, maar de veldleeuwerik (alleen voorkomend in de Rondehoep) blijft vrij stabiel over de laatste vijf jaar.

Figuur 3. Aantallen broedparen in Amstelland 2013-2023

Figuur 4. Aantallen broedparen per soort per BTS-telegebied in Amstelland 2013-2023

BP = Bovenkerkerpolder; RH= Ronde Hoep; DP= Duivendrechtterpolder; MP= Middelpolder (reservaat LNH); HP= Holendrechtterpolder; KP=Kalslagerpolder

Eerste eieren en hun vinders in Amstelland en landelijk

Het eerste kievitse van Amstelland werd dit jaar gevonden door Wim Koster op **19 maart** in de Bovenkerkerpolder. Het eerste scholeksternest werd gevonden **op 25 maart** door Carin Nyst en Paul Wielinga in de Middelpolder, het eerste gruttonest op **3 april** door Kees Lambalk in de Bovenkerkerpolder en het eerste tureluurnest op **5 april** door Ron Korrel in Polder De Rondehoep.

Landelijk werd het eerste kievitse gevonden op 11 maart door Klaas Binnendijk in Hasselt (Ov). Het eerste wulpennest op 23 maart door Leo Hogenelst in Beltrum (Gld), het eerste gruttonest op 23 maart door Anthonie Heijkoop in Streefkerk (ZH), het eerste scholeksternest op 27 maart door Siebold van Breukelen op Texel (NH) en het eerste tureluurnest op 29 maart door Ellen Flim in Streefkerk (ZH).

	Kievit	Grutto	Scholekster	Tureluur
Bovenkerkerpolder	19 maart: Wim Koster	3 april: Kees Lambalk	11 april: Groep Ton Feldmann	14 april: Groep Paul Wielinga
Duivendrechterpolder	24 maart: Aad van Paassen	11 april: Aad van Paassen	11 april: Aad van Paassen	11 april: Aad van Paassen
Middelpolder	25 maart: Carin Nyst/Paul Wielinga	8 april: Carin Nyst/Paul Wielinga	25 maart: Carin Nyst/Paul Wielinga	22 april: Carin Nyst/Paul Wielinga
Polder Ronde Hoep	24 maart: Ron Korrel	5 april: Ron Korrel	15 april: Ron Korrel	5 april: Ron Korrel
Kalslagerpolder	-	22 april: groep Anton van Overveld	13 juni: Groep Anton van Overveld	-
Zuiderlegmeerpolder	4 april: groep Anton Overveld	12 april: groep Anton Overveld	28 april: Groep Anton van Overveld	-

Tabel 1. Vinddata en vinders van eerste eieren per polder in Amstelland in 2023

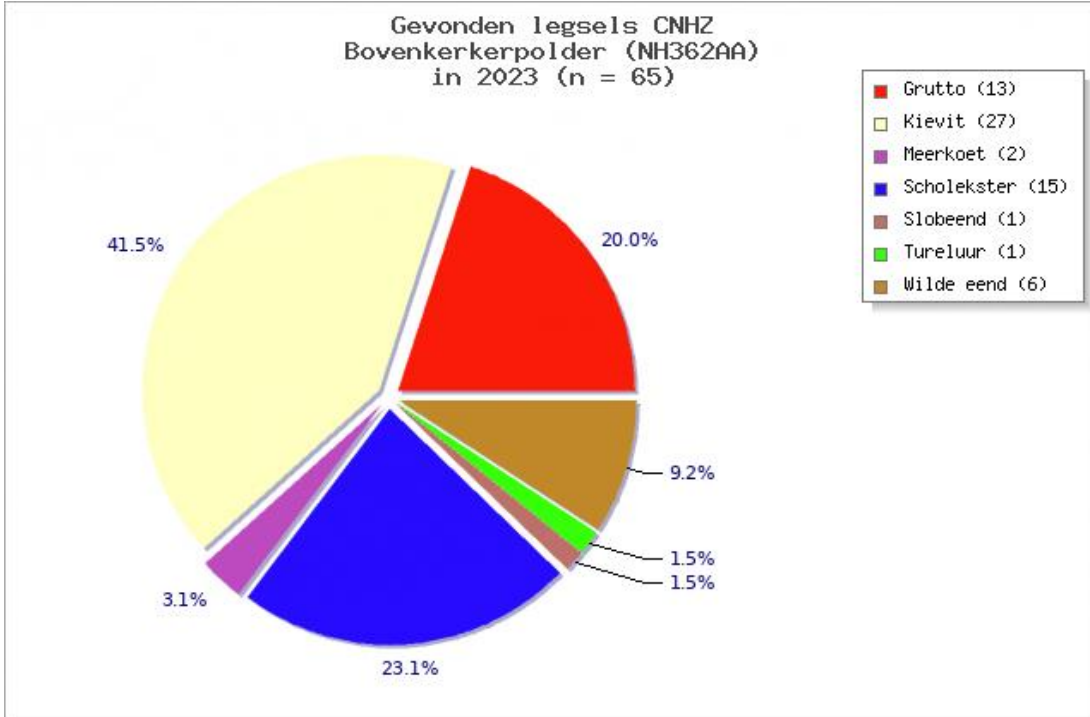

Vinder Klaas Binnendijk uit Hasselt (Ov) met het eerste kievitse van Nederland in 2023

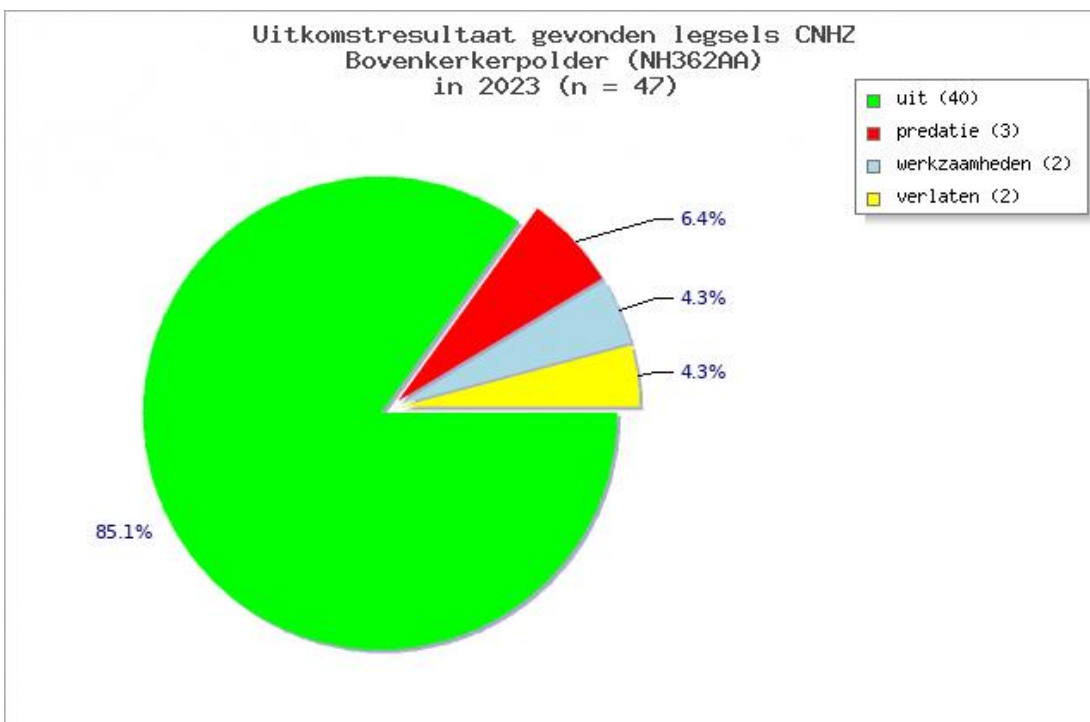
1 Bovenkerkerpolder

Gevonden nesten, uitkomstresultaat en verliesoorzaak

In de Bovenkerkerpolder liggen de meeste nesten op percelen met een rustperiode tot half juni. Daarom hoeven er niet veel nesten gezocht en beschermd te worden. In 2023 hebben vrijwilligers en boeren 65 nesten gevonden, waarvan de meeste van de Kievit (41,5%). Het uitkomstresultaat van gevonden nesten lag hoog: 85,1%. Predatie lag (mede dankzij uitrasteren en afschot van een aantal vossen) op 6,4%. Verlies door agrarische activiteiten kwam uit op slechts 4,3%.

Figuur 4. Gevonden nesten per vogelsoort in 2023

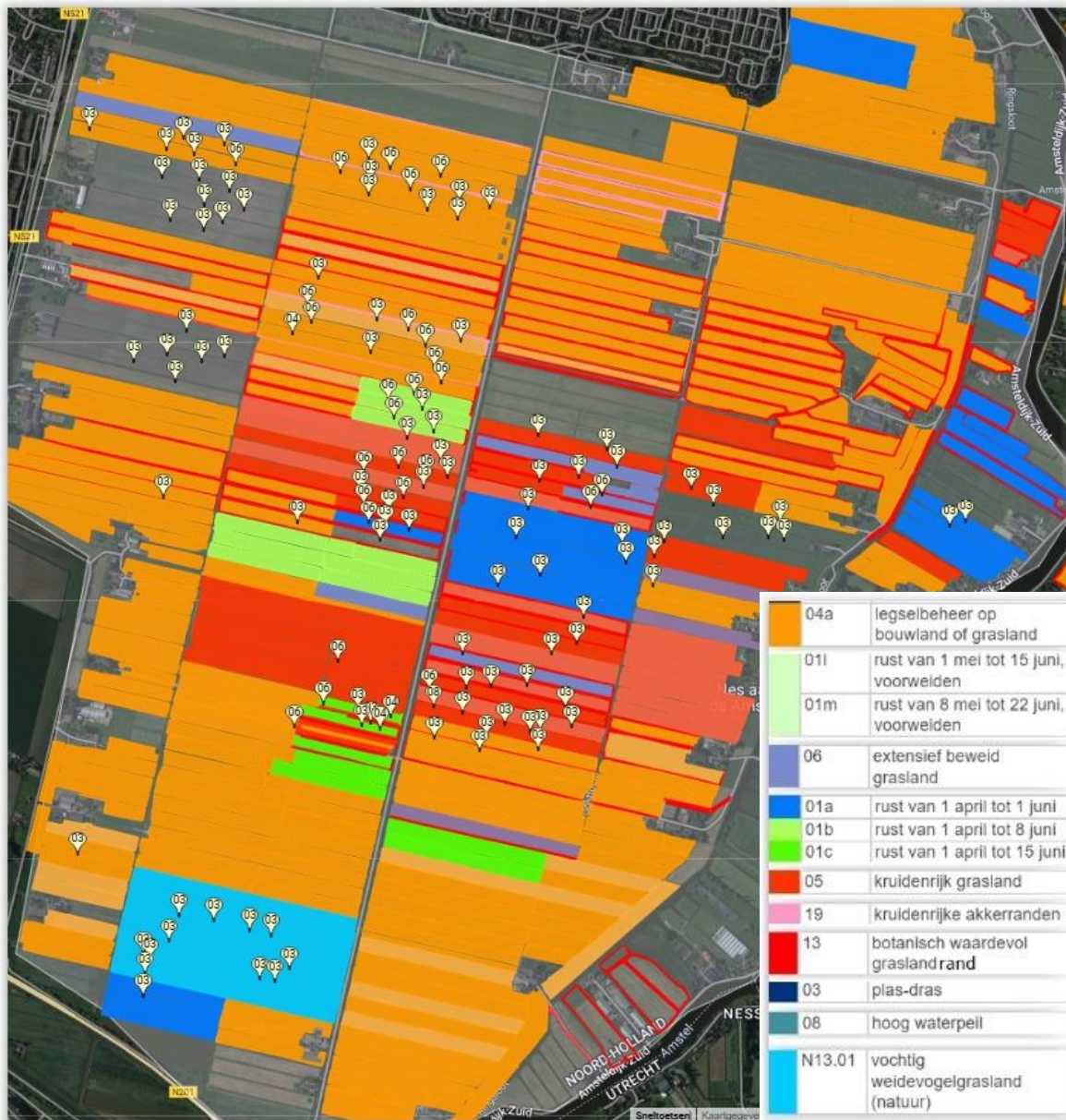

Figuur 6. Uitkomstresultaat gevonden nesten in 2023

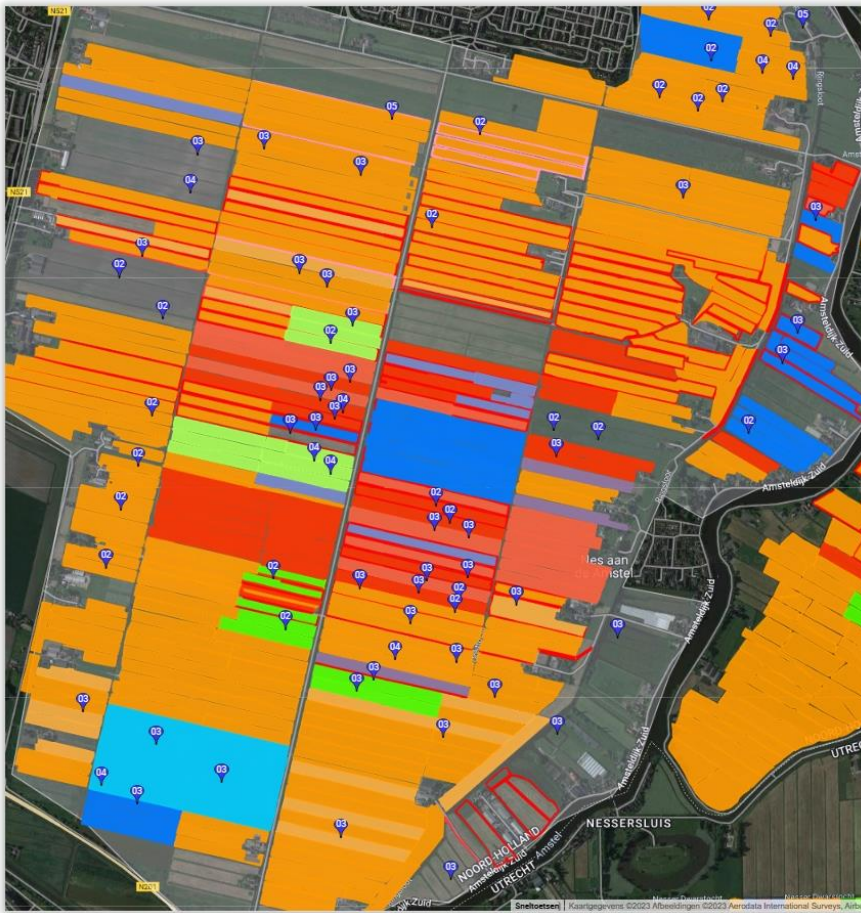
Maakten weidevogels gebruik van percelen kuikenland?

Bij de broedpaartelling op 24 april werden 109 (77%) van de 141 **grutto**paren geregistreerd op grasland dat laat gemaaid zou worden gemaaid. Voor de **tureluur** waren dat 49 (68%) van de (minimaal!) 72 broedparen. Tijdens de gezinnentelling op 24 mei werd bij de grutto 84% en bij de tureluur 65% van de gezinnen aangetroffen op percelen die de eerste weken (tot half juni) nog niet zouden worden gemaaid. Grutto en tureluur kozen dus relatief vaak voor percelen kuikenland.

Tijdens de broedpaartelling op 24 april werden bij de **kievit** 71 van de 127 broedparen (56%) en bij de **scholekster** 35 (47%) van de 75 broedparen geregistreerd op percelen verlate maaidatum/percelen verlate maaidatum/kuikenland. Bij de gezinnentelling op 24 mei werden bij de kievit 42 gezinnen geteld waarvan 16 (38%) op percelen verlate maaidatum/kuikenland. Dat was ook het beeld in voorgaande jaren. Bij de scholekster werden 23 gezinnen geteld waarvan 17 (74%) op percelen verlate maaidatum/kuikenland. De scholekstergezinnen liepen in 2023 opmerkelijk vaker op kuikenland dan in voorgaande jaren. De reden is niet duidelijk.

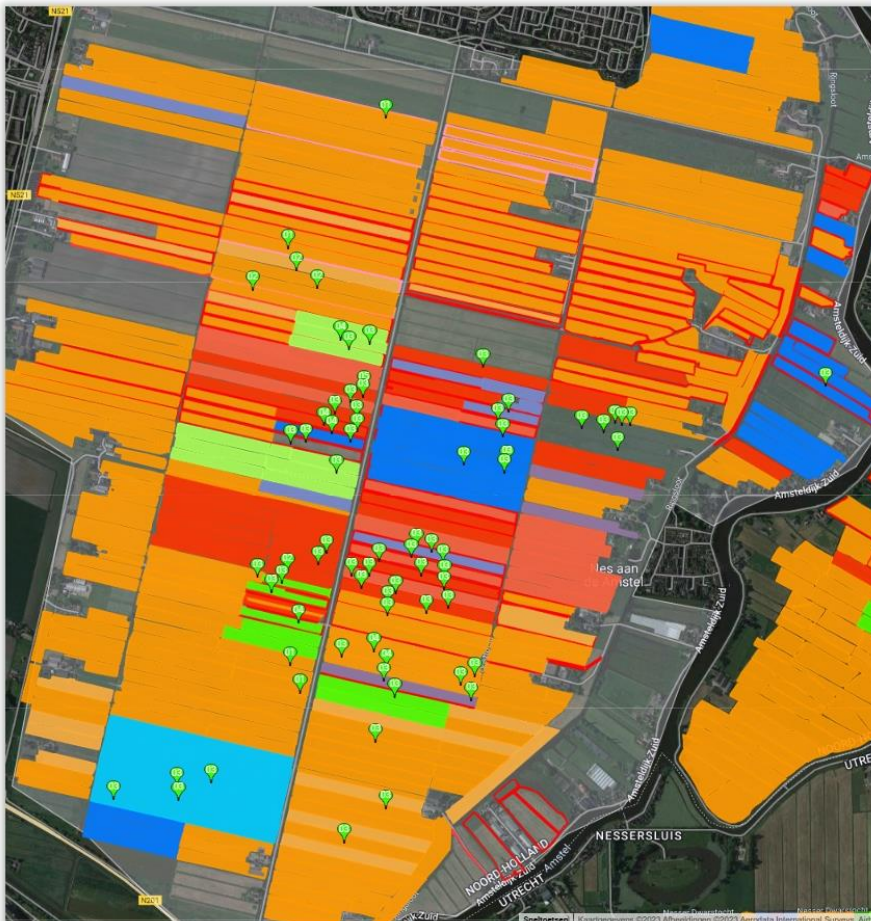

Figuur 7. Broedparen kievit op 24 april 2023

04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweide grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol graslandrand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

Figuur 8. Broedparen scholekster op 24 april 2023

04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweide grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol graslandrand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

Figuur 9. Broedparen tureluur op 24 april 2023

Broedsucces grutto, Kievit, scholekster en tureluur

Bij de broedparentelling op 24 april werden 141 **grutt**oparen geteld (2022: 116!) en bij de gezinnen-telling op 24 mei 131 gruttoparen met kuikens. Dat levert een BTS-percentagge op van 92,9%. Omdat de betreffende percelen met gruttogezinnen veelal pas na 15 juni werden gemaaid en predatoren, met name vossen, door de rasters weinig kans hadden, is er vrij grote zekerheid dat de grutto's in de Bovenkerkerpolder in 2023 ruim voldoende broedsucces hadden.

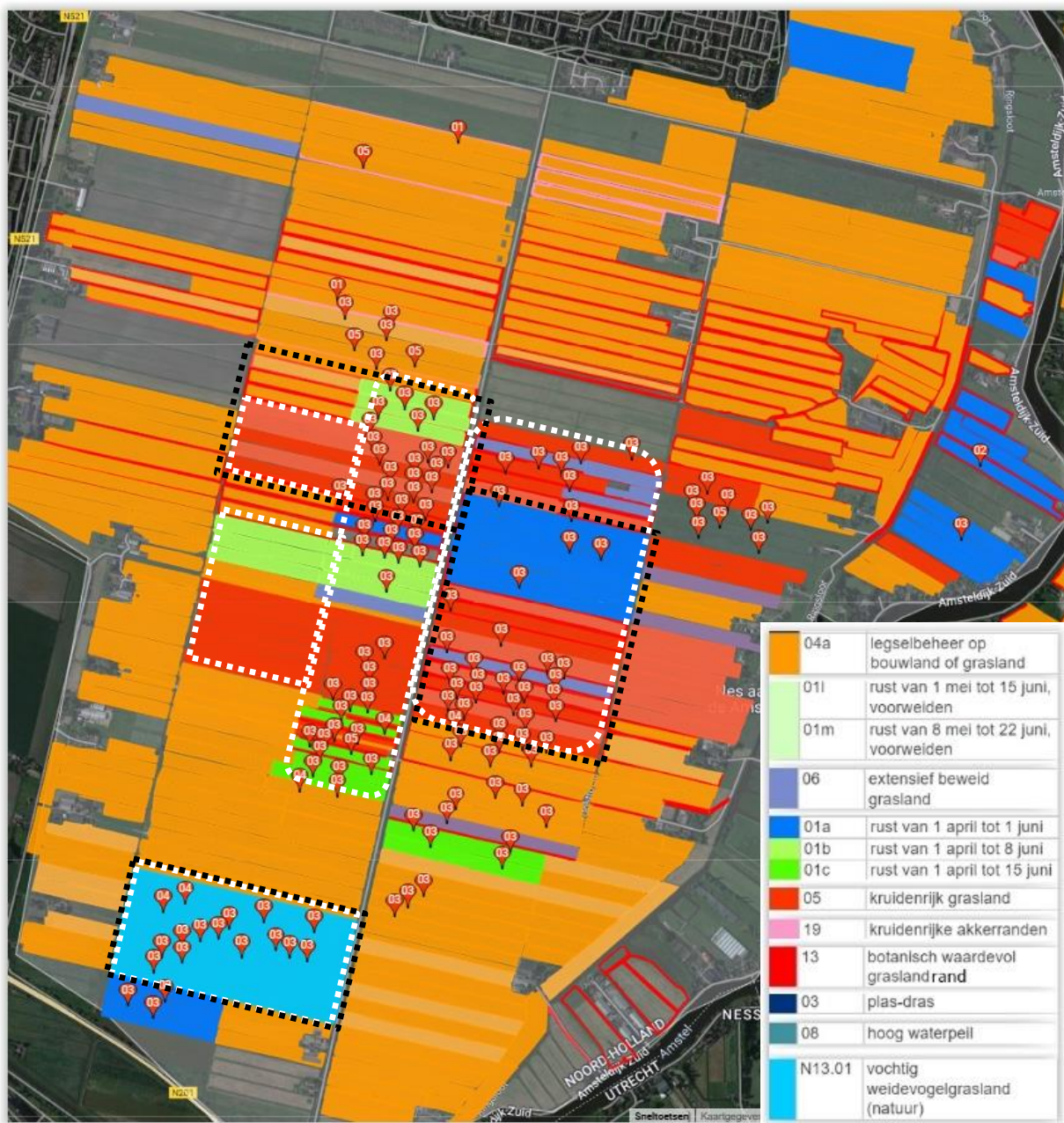
Bij de **kievit** werden tijdens broedpaartelling op 24 april 127 broedparen geteld (2022: 95!). Op 24 mei werden nog maar 72 paar geteld waarvan slechts 42 paren met kuikens. Dat zou voor 2023 net als in 2022 opnieuw een laag broedsucces betekenen voor de Kievit. Toch ligt het aantal Kievitgezinnen eind mei wel twee keer zo hoog als in 2022. Maar zelfs als alle op 24 mei nog aanwezige broedparen jongen zouden hebben groot gebracht, heeft (waarschijnlijk!) maximaal maar 72 van de 127 broedparen kuikens groot gebracht. Waarschijnlijk want de indruk bestaat dat het vaststellen of aanwezige Kieviten nog kuikens hebben veel lastiger is dan bij de grutto. Hier is aanvullend veldonderzoek hard nodig. Nu houden we het erop dat het broedsucces van de Kievit waarschijnlijk laag was.

Bij de **scholekster** werden op 24 april 72 broedparen geteld en op 24 mei nog 59 broedparen waarvan 23 paar met kuikens. Dat is aanmerkelijk meer dan in 2022 (toen: 7 paren met kuikens op 65 broedparen). Het broedsucces van de scholekster was in 2023 waarschijnlijk wel beter dan in 2022, maar vanwege de veel late paren met kuikens is het niet zeker hoe hoog of laag het is geweest.

Bij de **tureluur** werden op 24 april 61 broedparen geteld en op 23-25 mei 75 paar waarvan 55 met paren met kuikens. Omdat het merendeel van de tureluurgezinnen liep op percelen die veelal pas na 15 juni werden gemaaid, is er vrij grote zekerheid dat de tureluurs in de Bovenkerkerpolder in 2023 voldoende broedsucces hadden.

Bijna vliegvlugge jonge Kievit, tevoorschijn gekomen uit de graskruidentrand van een maisperceel

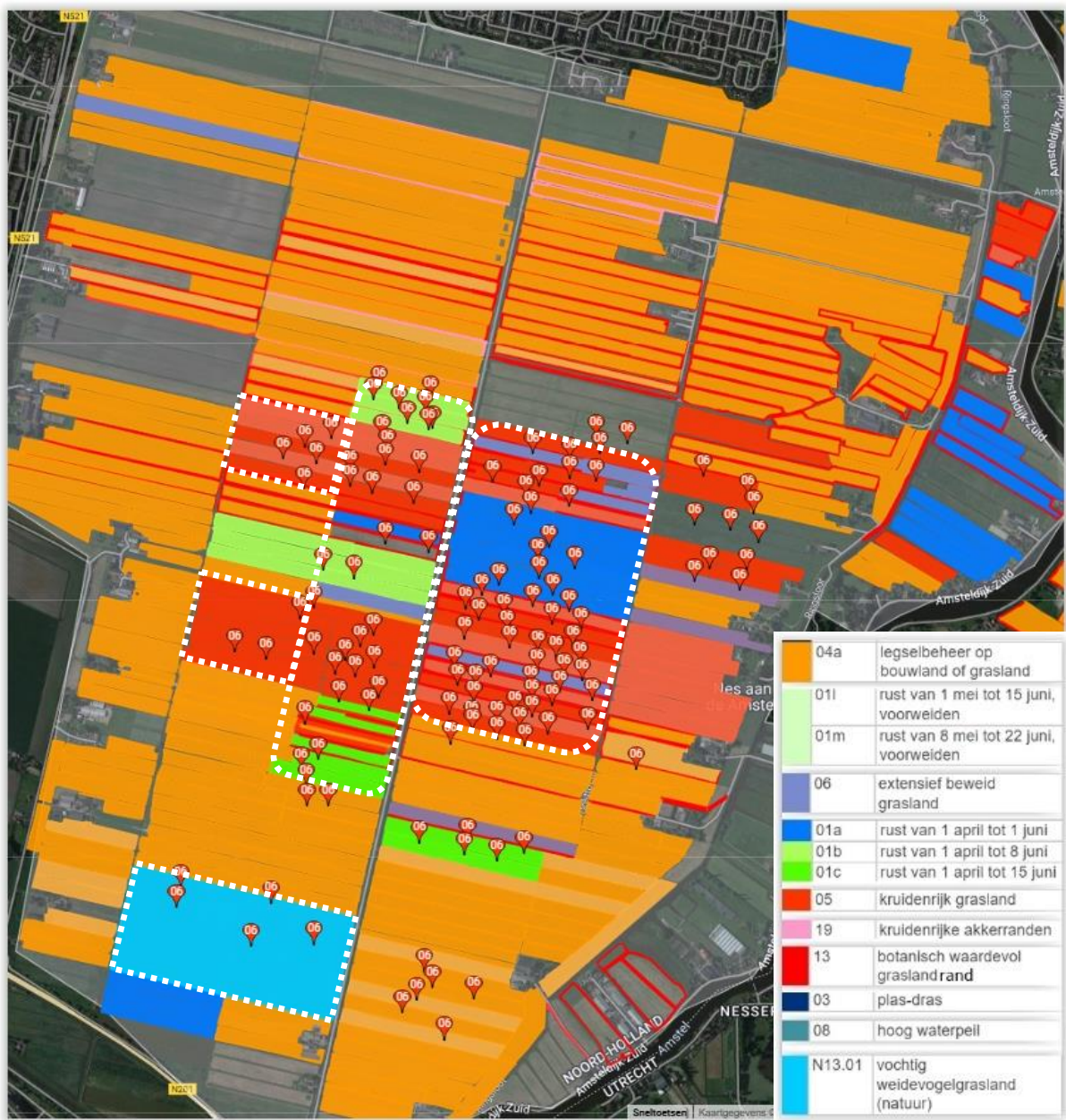

Figuur 10. Getelde gruttoparen op 24 april 2023

Wit omlijnd de blokken percelen met verhoogd slootpeil van begin maart tot begin juni. Drie blokken zijn ook uitgerasterd (zwarte lijn)

Jonge vliegvlugge grutto op 6 juni in de Duivendrecht polder

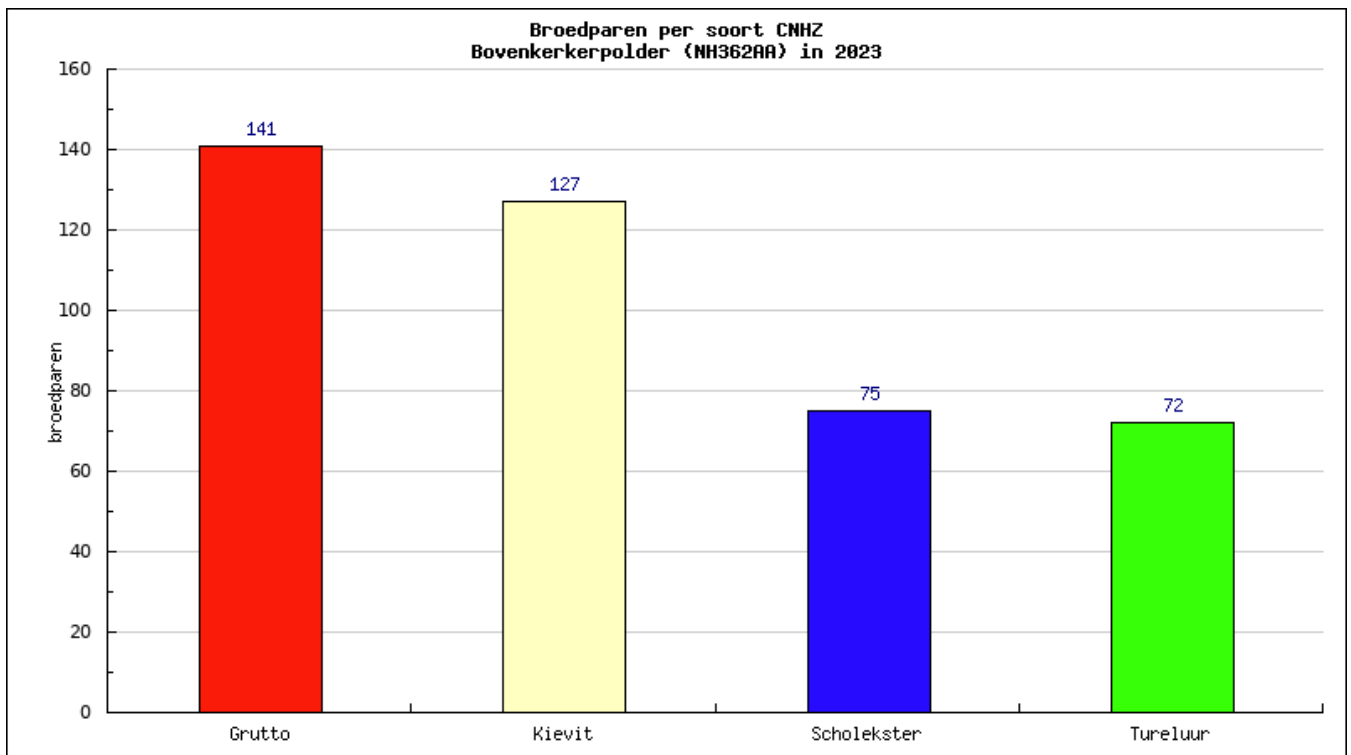

Figuur 11. Getelde gruttogezinnen op 24 mei 2023

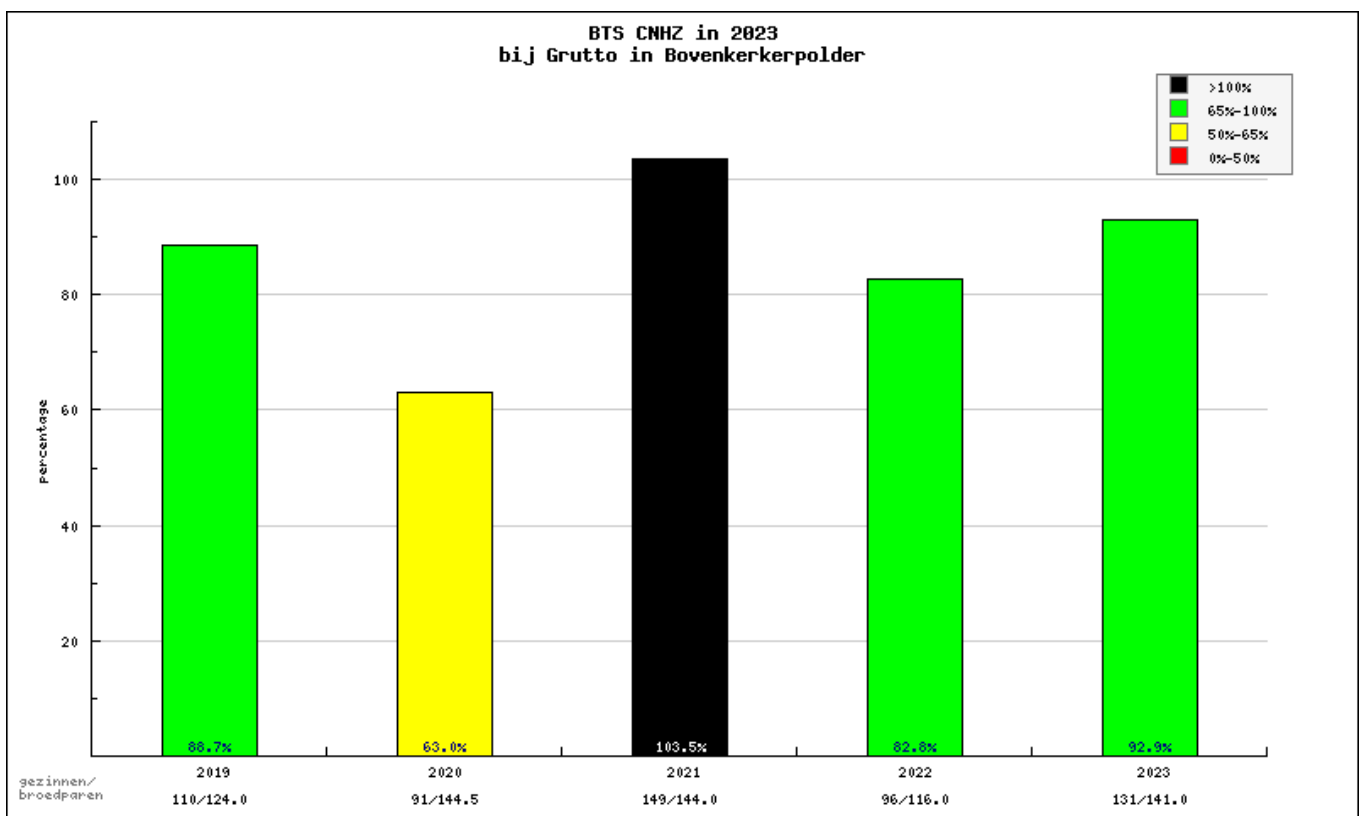
Wit omlind de blokken percelen met verhoogd slootpeil van begin maart tot begin juni.

Gele kwikstaart

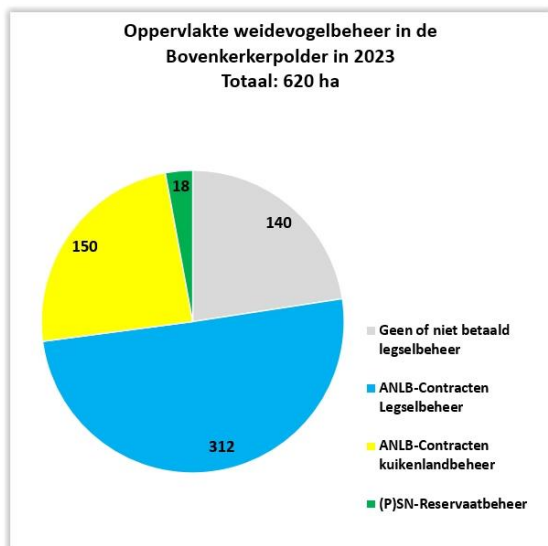
Figuur 12. Aantal getelde broedparen per soort in 2023

Figuur 13. Broedsucces van de grutto 2019-2023

Contracten ANLB-beheer en/of afspraken SNL-beheer

De Bovenkerkerpolder is een relatief grote polder met een oppervlakte van 620 ha, in 2023 lag er 168 ha (deels uitgerasterd) kuikenland met tijdelijk hoog slootpeil. Dat is 27,1% van de totale oppervlakte en 1,2 ha kuikenland per gruttoopaar. Het kuikenland lag vooral geconcentreerd in een aantal aaneengesloten blokken van 15 ha tot 30 ha. Grutto en tureluur maakten er goed gebruik van, kievit en scholekster (deels) in mindere mate. Het kuikenland werd gemaaid na half juni toen het merendeel van de gruttokuikens vliegvlug én vliegvaardig was.

Figuur 14. Oppervlaktes in 2023

Figuur 15. Bovenkerkerpolder met grote blokken kuikenland

Overwegingen voor het weidevogelbeheer in 2024

- Kuikenland (kruidrijk grasland en/of rust tot 15 juni en hoog slootpeil) voor grutto en tureluur voortzetten zoals in 2023. Slobeend profiteert ook van het hoge slootpeil.
- Voor kievit en scholekster streven naar beheercontracten met rust (zo mogelijk op delen van percelen) van 15 maart tot 25 mei en 1 juni en waar mogelijk op meerdere plekken greppel plasdras, extensieve beweiding en voorbeweiding.
- Beheercontracten kruidrijke akkerrand nastreven op alle maispercelen
- Beheercontracten voor botanische weiderand nastreven op alle percelen met Legselbeheer en percelen zonder beheercontract
- Predatorenaanwezigheid monitoren met wildcamera's en indien nodig en mogelijk bejaging van vos.
- Uitrasteren van de meest vogelrijke percelen voortzetten en het controleren en aanpassen professionaliseren/verbeteren.

2 Middelpolder

In deze polder heeft de broedpaartelling plaatsgevonden via een BMP-telling. Daarbij worden in deze smalle polder geen insteken gemaakt omdat het gebied vanaf de weg goed te overzien is met een telescoop. De kans dat er broedparen worden gemist is klein. Voor de gezinntelling is de BTS-methode gehanteerd waarbij doorsteken zijn gemaakt door het gebied. Hierbij is het missen van grutto gezinnen met kuikens klein. Het resultaat is voldoende betrouwbaar maar vanwege het werken met twee methodes moet een slag om de arm worden gehouden.

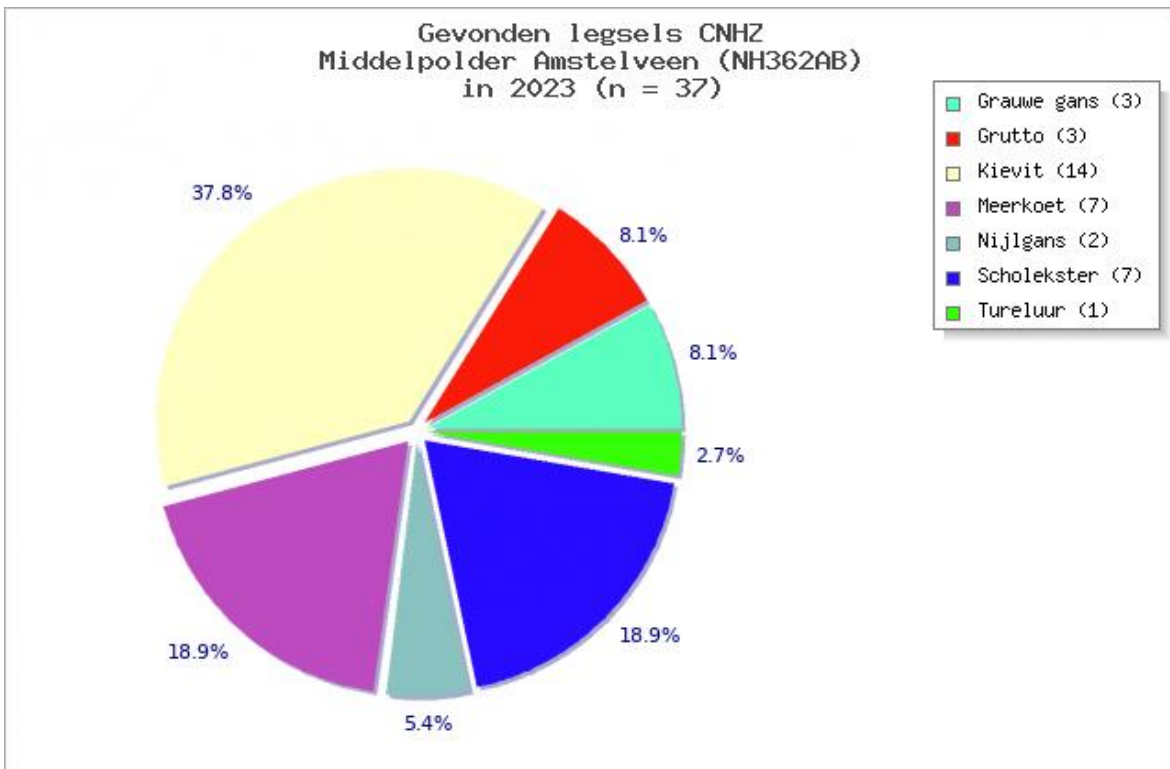
De Middelpolder - voor zover voor weidevogels relevant - bestaat uit drie separate delen met een verschillende beheer- en monitoringsaanpak: in het noordelijk deel van circa 15 ha worden in het land nesten gezocht en waar nodig beschermd, in het zuidelijk deel van circa 8 ha worden nesten vanaf de weg met een telescoop gelokaliseerd en veelal dus ook op afstand bepaald of ze zijn uitgekomen of niet. Deze percelen werden deels voorbeweid en deels pas na 15 juni gemaaid. In het centrale deel van circa 30 ha ligt een reservaat van Landschap Noord-Holland (30 ha) en circa 20 ha met en zonder ANLB-beheer waar geen nesten worden gezocht, maar waar broedpaartellingen (BMP) plaatsvinden door het bureau Van der Goes en Groot. Het overige blauw ingekleurde deel van de Middelpolder wordt wel geïnventariseerd via de BMP-methodiek, maar wordt niet besproken in deze rapportage. De legselgegevens in figuren 43, 45 en 46 betreffen dus het noordelijk en zuidelijk deel. De broedpaartellingen en broedsuccesgegevens in figuren 44 en 47 t/m 53 betreffen het reservaat en het aanliggende percelen met en zonder legselbeheer.

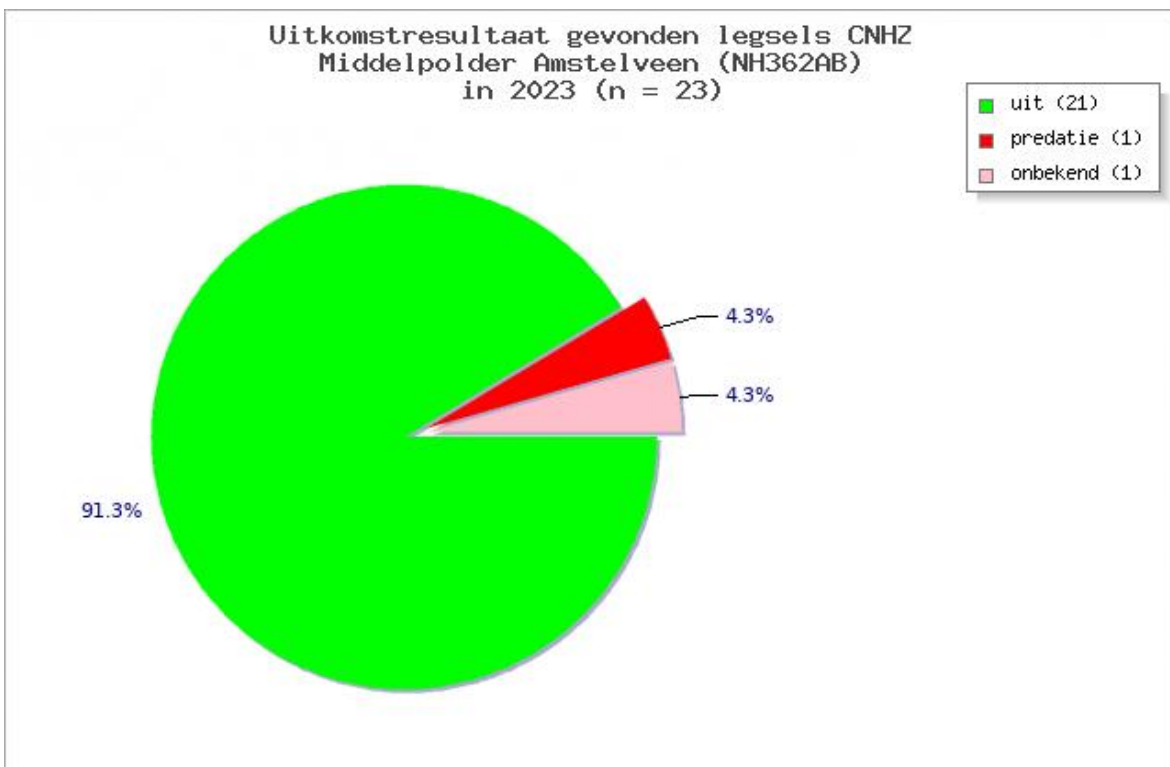
Baltse kieviten in maart 2023 in de Middelpolder

Gevonden nesten, uitkomstresultaat en verliesoorzaak

In de Middelpolder werden in 2023 – buiten het reservaatdeel van Landschap Noord-Holland - door vrijwilligers 37 nesten gevonden waarvan 14 van kievit. Dat is aanmerkelijk minder dan in 2022 toen 72 nesten). Mogelijk hebben de werkzaamheden aan de Ouderkerkerbrug voor te veel verstoring gezorgd. Van 23 nesten is het uitkomstresultaat bekend: 21 nesten (91,3%) kwamen succesvol uit, 1 nest werd gepredeerd en van 1 nest was niet duidelijk wat het eindresultaat was.

Figuur 16. Gevonden nesten per vogelsoort in 2023

Figuur 17. Uitkomstresultaat in 2023

Maakten weidevogels gebruik van percelen kuikenland?

Uit de BMP-telling van het bureau Van der Goes en Groot blijkt in het centrale deel van de Middelpolder in 2023 veel weidevogels hebben gebroed: Grutto 20 paar, Kievit 71 paar, Scholekster 19 paar, Tureluur 7 paar. Voor scholekster en tureluur is dat waarschijnlijk toch een ondertelling geweest gezien de hogere aantallen (28, resp. 26 paar) bij de gezinnetelling eind mei. De vogels broeden vooral in het reservaat van Landschap Noord-Holland en brengen ook vooral daar hun kuikens groot. Enkele broedparen van kievit, grutto, scholekster en tureluur liepen op 23 mei buiten het reservaat met hun kuikens. Bij die gezinnetelling werden in het reservaat ook nesten gevonden van kokmeeuw, visdief, Canadese gans en nijlgans.

Figuur 18. Broedparen kievit op 17 april 2023

Figuur 19. Broedparen scholekster op 17 april 2023

Figuur 20. Broedparen tureluur op 17 april 2023

Jonge spreeuwen, net uitgevlogen

Broedsucces grutto, Kievit, scholekster en tureluur

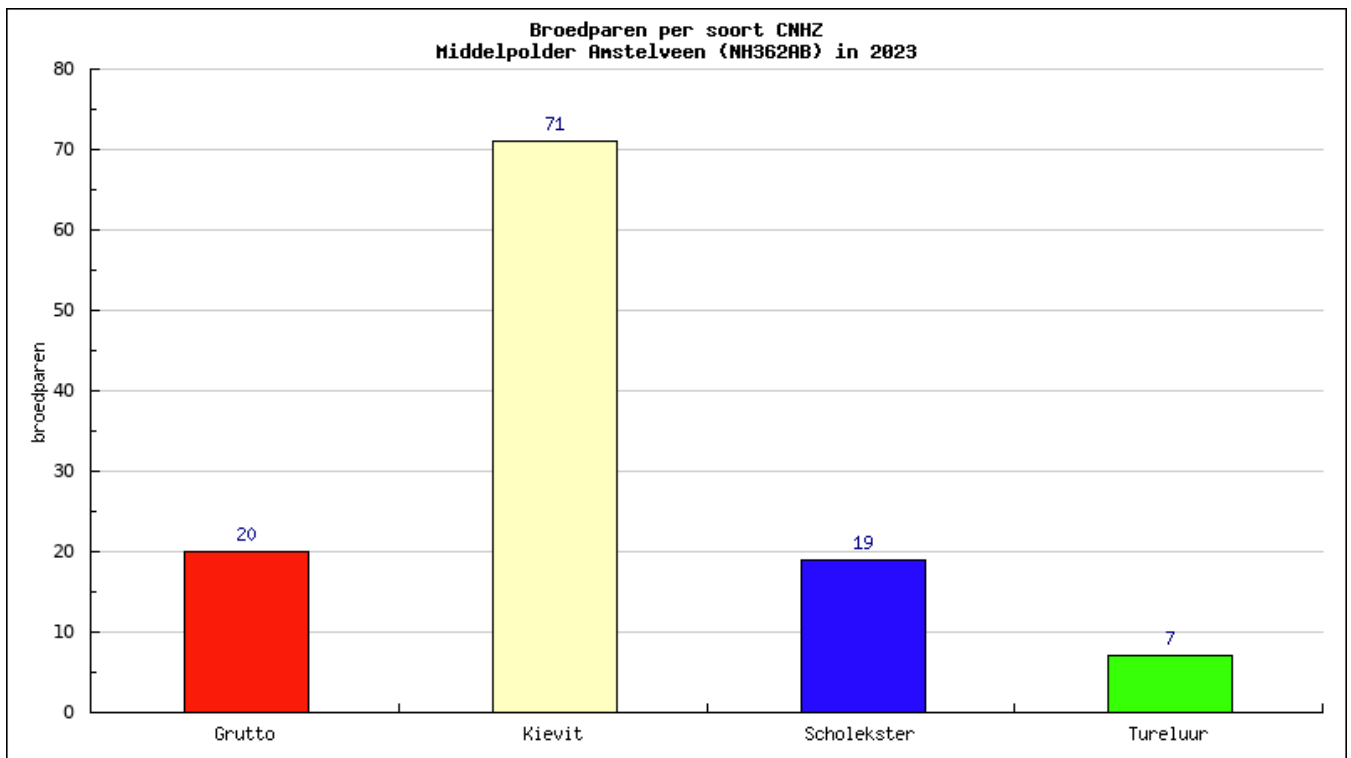
Het is niet met zekerheid te zeggen of het broedsucces goed is geweest of juist niet. Bij de grutto valt op dat het aantal paren met kuikens op 17 mei (8) en 3 juni (5) laag is t.o.v. het aantal broedpaar op 17 april (20). Bij de kievit lijkt het broedsucces relatief hoog: 42 gezinnen op 17 mei t.o.v. 78 broedpaar op 2 mei. Bij de scholekster worden op 17 mei maar 2 gezinnen geteld (tegen 17 paar op 19 april). Bij de tureluur slechts 2 gezinnen op 17 mei en 3 juni tegen 9 broedpaar op 17 april. Met nog een grote slag om de arm lijkt het dat de weidevogels in 2023 hier onvoldoende broedsucces hebben gehad. De kievit is mogelijk een positieve uitzondering.

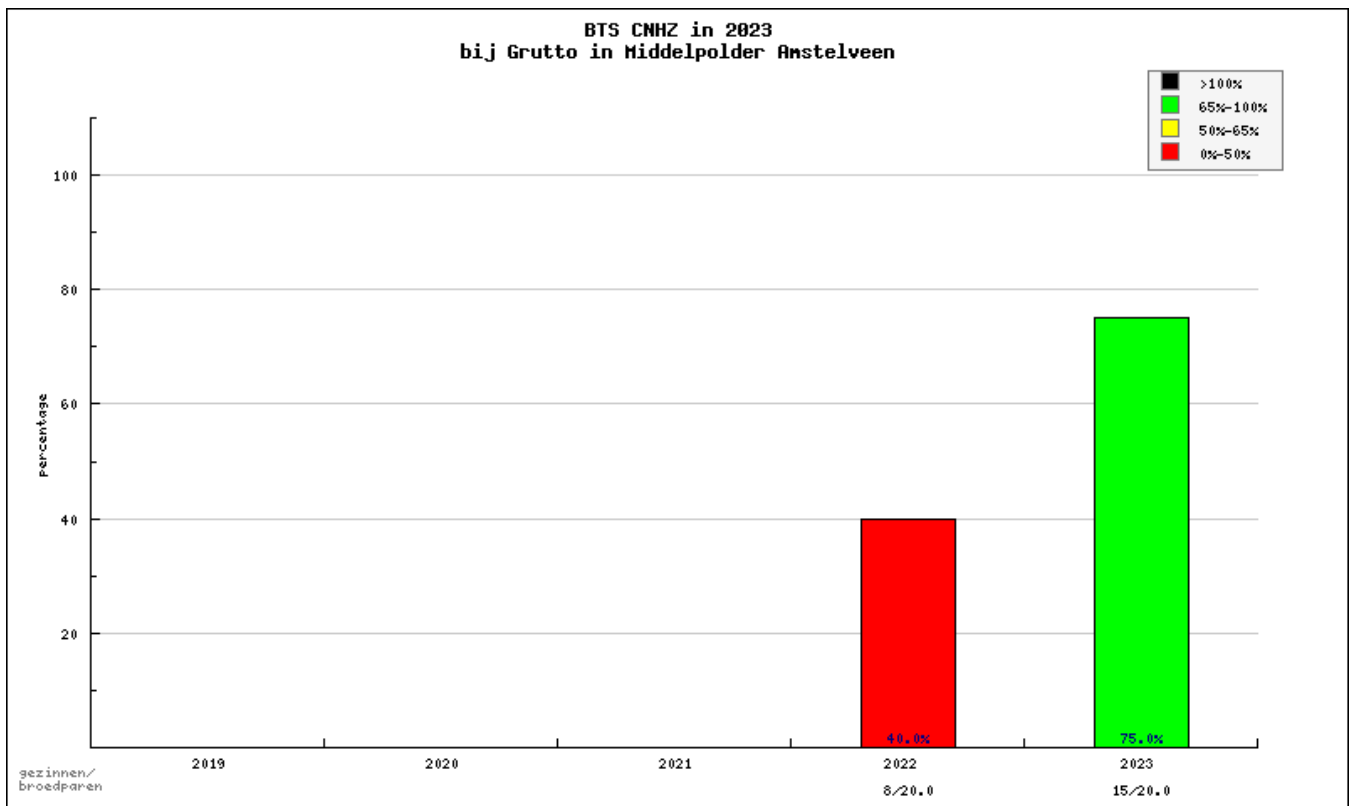
Figuur 21. Getelde gruttoparen op 2 mei 2023

Figuur 22. Getelde gruttogezinnen op 23 mei 2023

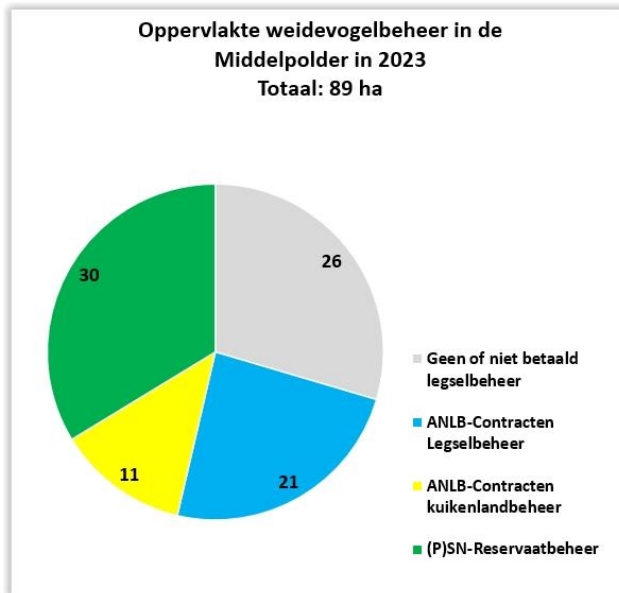
Figuur 23. Aantal getelde broedparen per soort in 2023

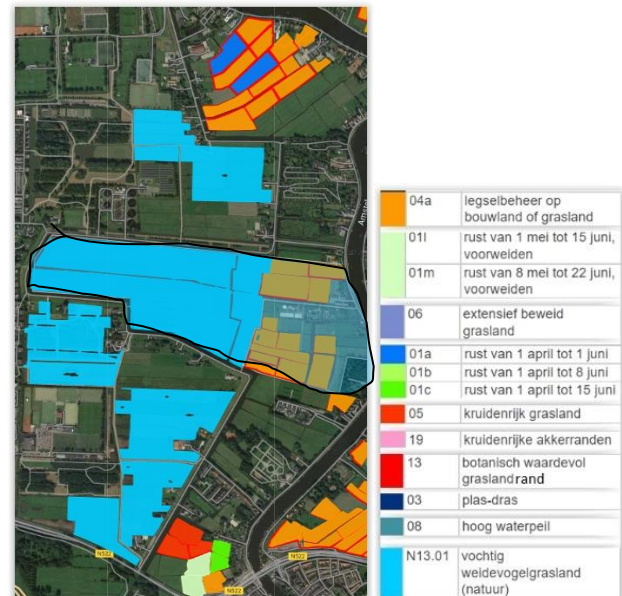
Figuur 24. Broedsucces van de grutto 2019-2023

Contracten ANLB-beheer en/of afspraken SNL-beheer

De Middelpolder is een relatief kleine polder met weidevogelbeheer op een oppervlakte van 89 ha, in 2023 lag er 41 ha kuikenland. Dat is 46% van de totale oppervlakte en (voor het deel dat via een BMP-telling is geteld) circa 1,5 ha kuikenland per gruttopaar. Het kuikenland daar lag in één aaneengesloten blok reservaatland van 30 ha. Het werd gemaaid na half juni toen het merendeel van de gruttokuikens vliegvlug én vliegvaardig was. Buiten het reservaat gaat het in de Middelpolder vooral om percelen Legselbeheer in het noorden en daarnaast enkele percelen met uitstel van maaien en extensief weiden in het meest zuidelijke deel.

Figuur 25. Amstelland met ligging Middelpolder

Figuur 26. Middelpolder met ligging BMP/BTS-telgebied

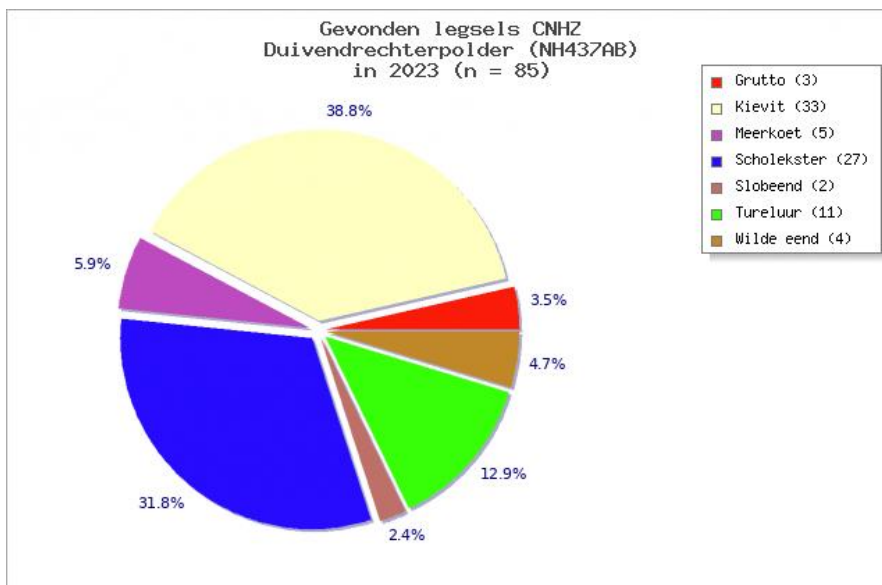
Overwegingen voor het weidevogelbeheer in 2024

- Reservaatafspraken in het midden van de polder voortzetten zoals in 2023, ANLB-beheer draagt in bescheiden mate bij aan het beheer van weidevogels in de Middelpolder
- Voortzetten/intensiveren van de monitoring van de predatorenaanwezigheid in het reservaat-deel met wildcamera's.
- Tegengaan van ridderzuring en pitrus in het reservaat. Nagaan wat het effect kan zijn van de uitbundige groei van grote ratelaar op voedselaanbod voor weidevogels en hun kuikens.

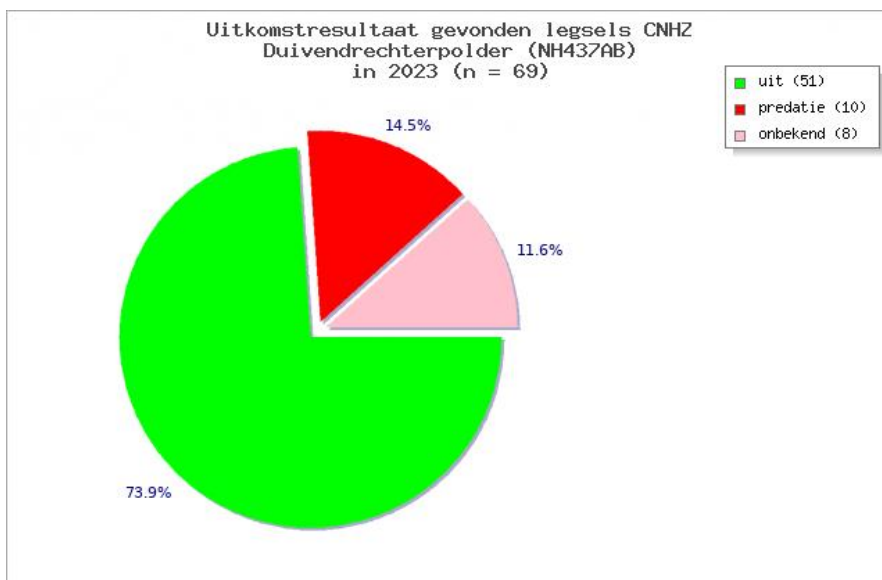
3 Duivendrechtterpolder

Gevonden nesten, uitkomstresultaat en verliesoorzaak

In de Duivendrechtterpolder werden in 2023 in totaal 85 nesten gevonden. Vanwege de regelmatige aanwezigheid van vossen is niet getracht echt alle (grutto)nesten te vinden en is soms ook het uitkomstresultaat niet helder vanwege een geringe controlefrequentie. Bijna 40% van de nesten waren van kievit (33), verder scholekster (27), tureluur (11) en grutto (3 nesten). Het uitkomstresultaat is bekend van 69 nesten (en niet bekend van 16 nesten) en is uitgekomen op 73,9%. Het verlies door predatie 14,5% (10 nesten) en het verlies aan nesten door onbekende oorzaak (8 nesten) was 11,6%. Maximaal kunnen (16+10+8) 35 nesten (42%) verloren zijn gegaan door predatie. Het aantal nesten lag ongeveer gelijk aan dat in 2022 en het uitkomstresultaat was hoger. Mogelijk heeft het uitrasteren dus toch effect gehad, maar de vrij frequente aanwezigheid van de vos binnen het raster is hiermee niet in overeenstemming. Zie verder de paragraaf over predatiebeheer in de hoofdrapportage (blz. 34).

Figuur 27. Gevonden nesten per vogelsoort in 2023

Figuur 28. Uitkomstresultaat gevonden nesten in 2023

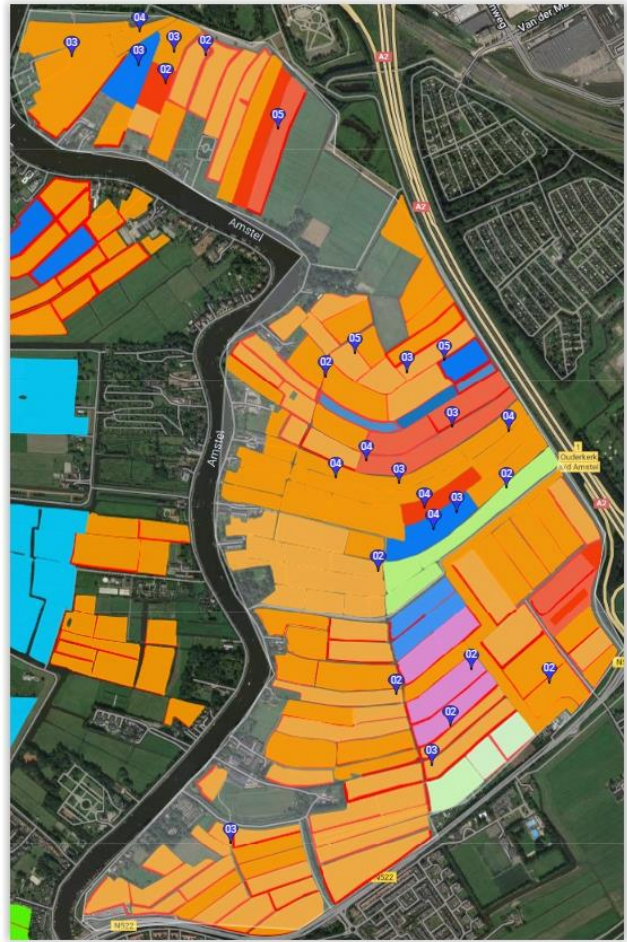
Maakten weidevogels gebruik van percelen kuikenland?

Bij de broedparentelling op 28 april werden 3 van de 6 **grutto**paren (50%) geregistreerd op percelen kuikenland. Bij de gezinntelling op 27 mei liepen alle 3 (100%) grutto paren met jongen op percelen kuikenland. Bij de **tureluur** werden 14 van de 17 broedparen (82%) geregistreerd op percelen kuikenland. Bij de gezinntelling liepen 11 van de 14 tureluurgezinnen (79%) op percelen kuikenland. Grutto en tureluur maakten dus goed gebruik van percelen kuikenland.

Bij de **kievit** werden tijdens de broedpaartelling op 28 april 15 van de 23 broedparen (65%) geregistreerd op percelen kuikenland. Bij de gezinntelling op 27 mei liepen 3 van 7 (43%) kievitparen met kuikens op percelen met kuikenland. Bij de **scholekster** werden op 28 april 12 van de 31 broedparen (39%) geregistreerd op percelen kuikenland. Bij de gezinntelling op 27 mei liepen 4 van de 11 (36%) scholeksterparen met kuikens op percelen kuikenland. Kievit en scholekster maakten dus minder gebruik van percelen met verlate maaidatum/kuikenland dan grutto en tureluur.

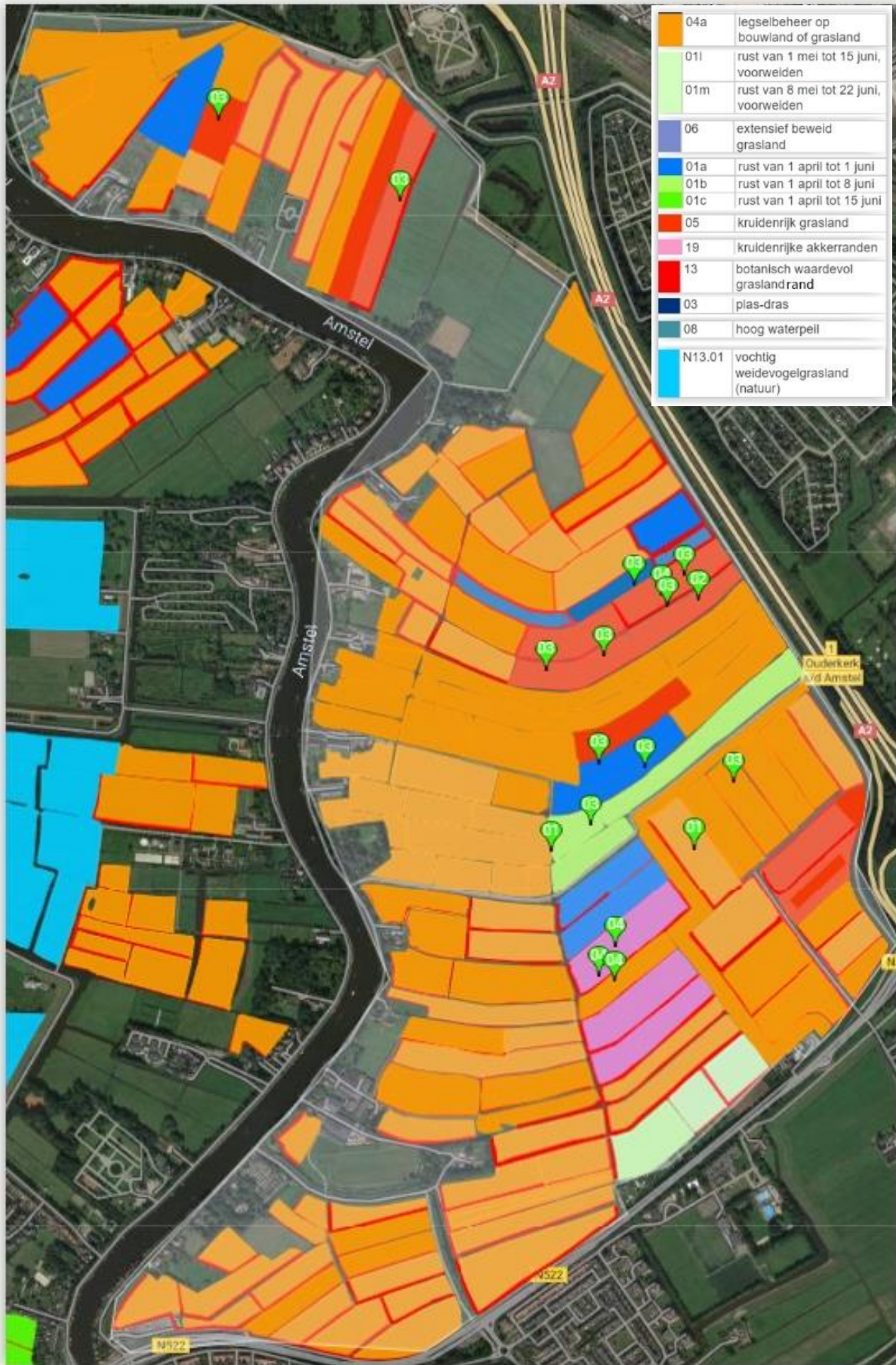

Figuur 29. Broedparen kievit op 28 april 2023

Figuur 30. Broedparen scholekster op 28 april 2023

04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01i	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweid grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol graslandrand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

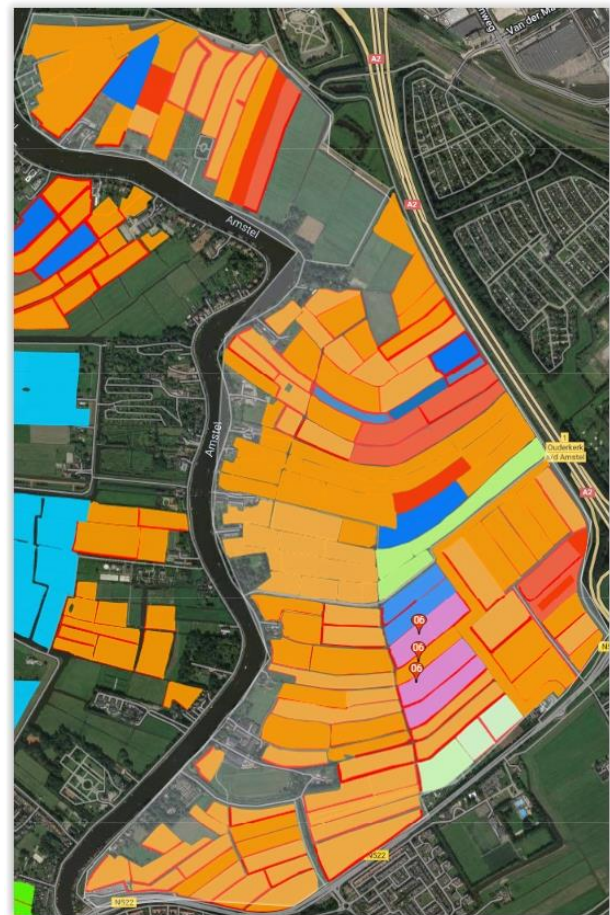
Figuur 31. Broedparen tureluur op 28 april 2023

Broedsucces *grutto*, *kievit*, *scholekster* en *tureluur*

Bij de broedparententelling op 28 april werden 6 **gruttoparen** geteld en bij de gezinntelling op 27 mei nog 3 gruttoparen met kuikens. Dat leverde een BTS-percentage op van 50%. Uiteindelijk heeft in ieder geval één van de gruttoparen daadwerkelijk jongen grootgebracht en mogelijk twee. Bij de **kievit** werden tijdens broedpaartelling op 28 april 28 broedparen geteld (in 2022: 34). Op 27 mei werden er nog 24 broedparen geteld waarvan slechts 7 met kuikens. Mogelijk heeft de vele neerslag in april en begin mei geleid tot sterfte onder kievitkuikens. Opvallend was dat met name in het noorden van de polder bij Klarenbeek enkele late kieviten ondanks de frequente aanwezigheid van flink wat zwarte kraaien toch kuikens wisten groot te brengen. De lage en soms wat modderige slootkanten spelen daar een positieve rol bij. Bij de **scholekster** werden 31 broedparen geteld. Op 27 mei werden 32 broedparen geteld waarvan 11 met kuikens. Eind juni werden nog 7 paren met kuikens geteld. Het broedsucces van de scholekster was niet goed, maar zeker ook niet slecht. Bij de **tureluur** werden 20 broedparen geteld en op 27 mei 27 paren waarvan 14 met kuikens. De tureluur had waarschijnlijk een matig tot goed broedsucces.

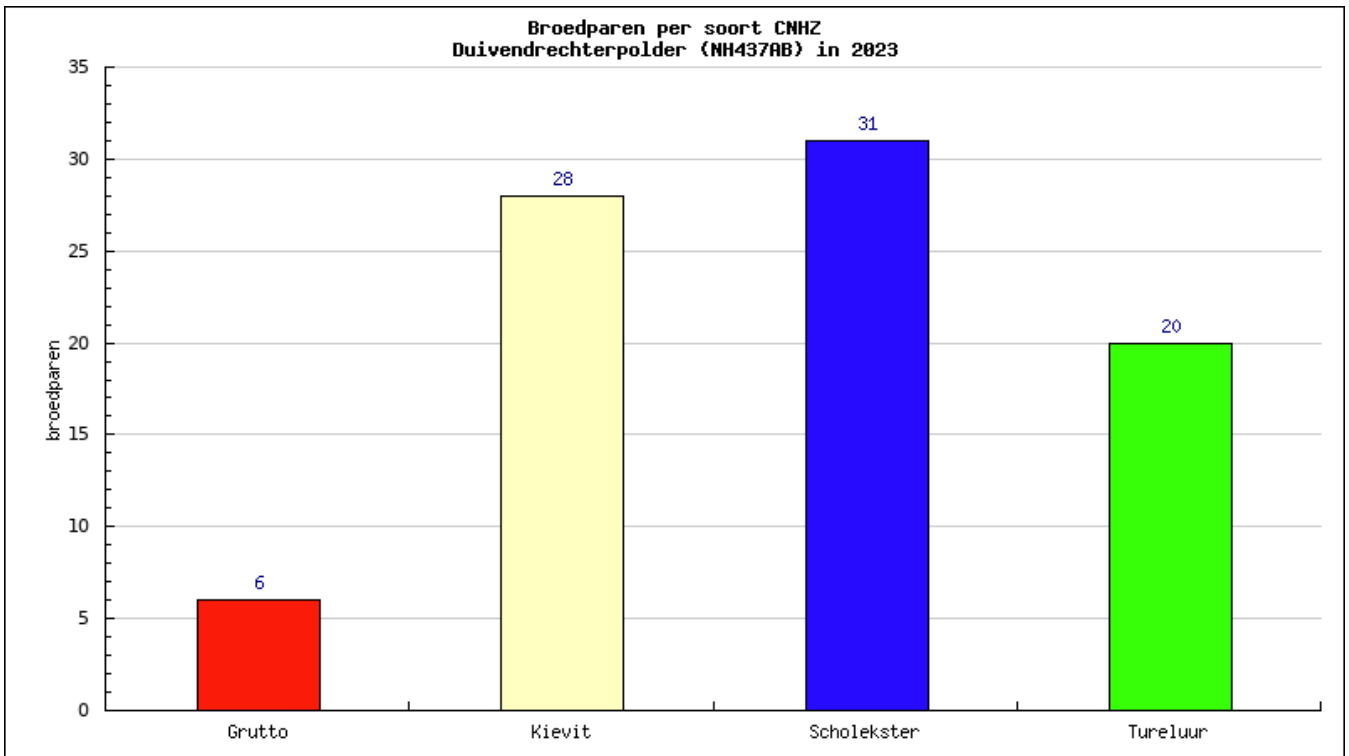

Figuur 32. Getelde gruttoparen op 28 april 2023

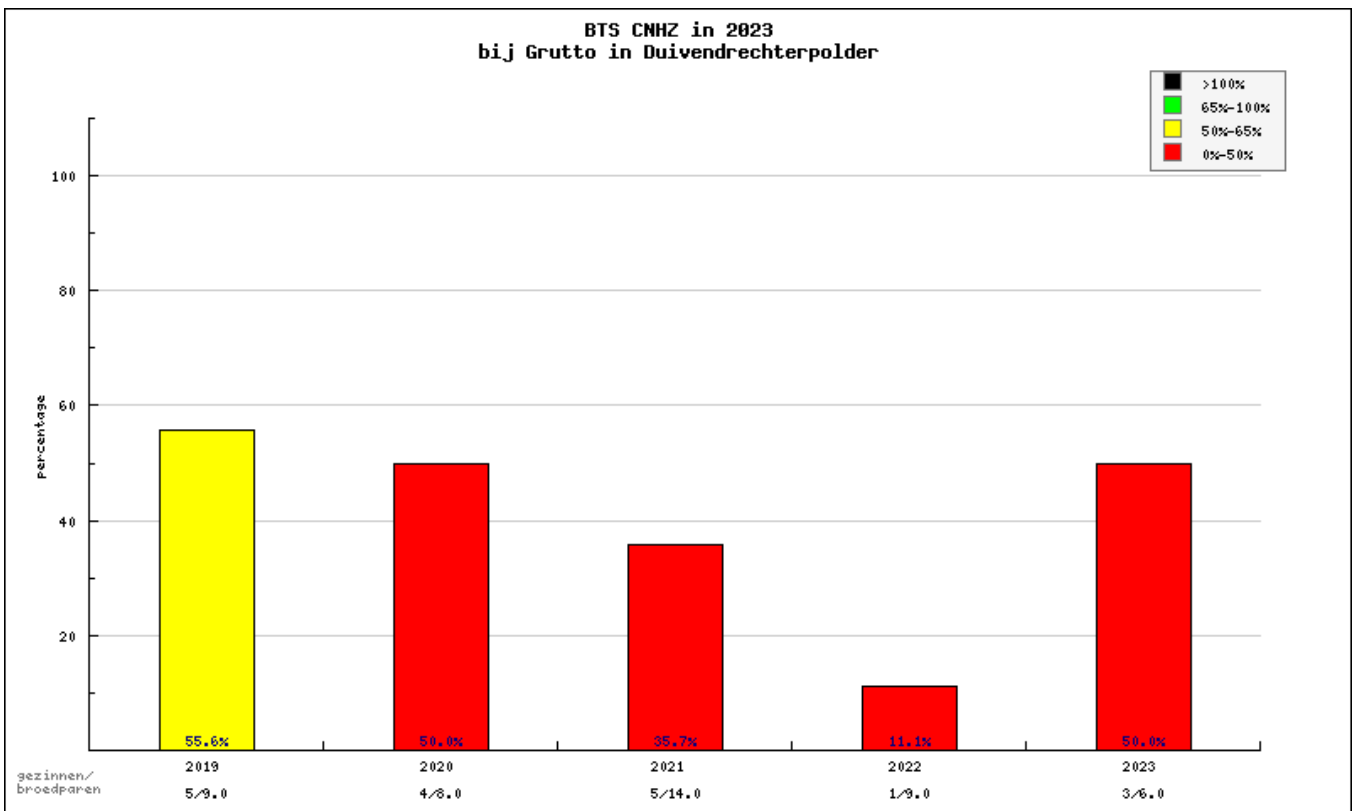

Figuur 33. Getelde gruttogezinnen op 27 mei 2023

04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01i	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweide grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol graslandrand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

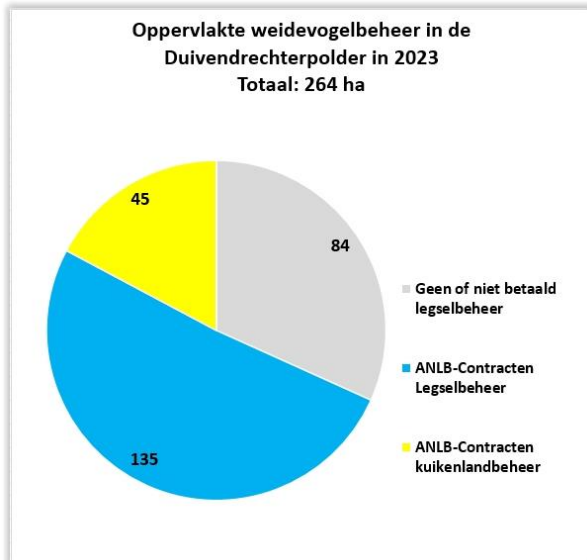
Figuur 34. Aantal getelde broedparen per soort in 2023

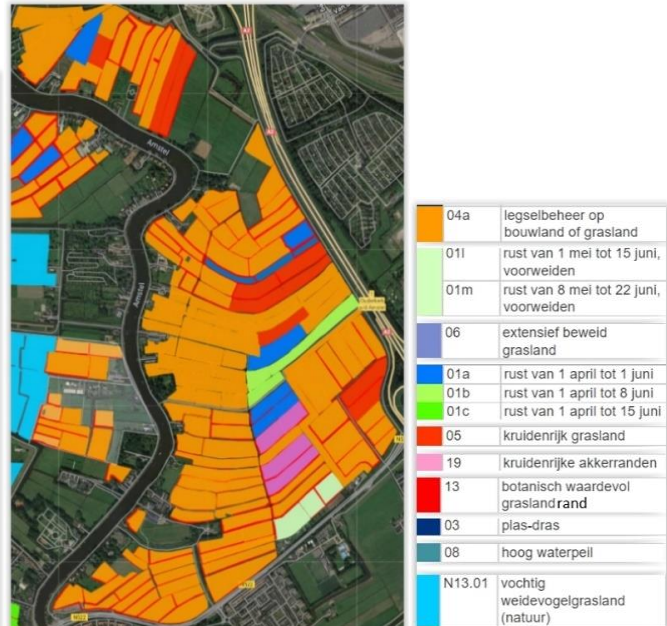
Figuur 35. Broedsucces van de grutto 2019-2023

Contracten ANLB-beheer en/of afspraken SNL-beheer

De Duivendrechtterpolder is middelgrote polder (oppervlakte van 264 ha) met vooral in het midden en zuiden maar net de minimaal gewenste openheid voor grutto's, in 2023 lag er in totaal 28 ha kuikenland. Dat is 10,4% van de totale oppervlakte en ruim 3 ha kuikenland per gruttopaar. Het kuikenland lag in enkele kleine blokken van 6-8 ha. Het kuikenland werd gemaaid tussen 1 en 15 juni. Op 7 juni werden twee vliegvlugge gruttokuikens gezien, nog steeds vergezeld van hun ouders.

Figuur 36. Oppervlaktes in 2023

Figuur 37. Duivendrechtterpolder met ligging ANLB-beheer

Overwegingen voor het weidevogelbeheer in 2024

- Kuikenland (kruidrijk grasland/rust tot 15 juni) vergroten en zoveel mogelijk concentreren.
- Voor Kievit en scholekster streven naar beheercontracten met rust (zo mogelijk op delen van percelen) van 15 maart tot 25 mei/1 juni in het noorden en waar mogelijk voorbeweiding.
- Plasdraspercelen volhouden op de huidige plekken
- Heroverwegen of uitrasteren in verhouding staat tot risico op predatie door vos. Predatoren aanwezigheid monitoren met wildcamera's en indien nodig en mogelijk bejaging van vos
- De aanleg van volkstuinen, zoals begonnen in de winter van 2022, **absoluut** weren uit de polder

Net vliegvlugge jonge grutto in de Duivendrechtterpolder op 7 juni 2023

4 Holendrecht- en Bullewijkerpolder

Deze polder bestaat uit een deel gangbaar landbouwgebied, een deel plasdras (SNL-gebied, het Landje van Geijssel, Landschap Noord-Holland) en een deel particulier natuurgebied (beheerd door Natuurbeleven). Alleen het particulier natuurgebied is geteld door middel van een BTS-telling.

Gevonden nesten, uitkomstresultaat en verliesoorzaak

In het deel gangbaar landbouwgebied zijn in 2023 geen nesten gezocht vanwege te lage aantallen weidevogels.

Maakten weidevogels gebruik van percelen kuikenland?

Bij de broedparentelling van 24 april werden 3 van de 6 **grutt**oparen (50%) geregistreerd op percelen verlate maaidatum/kuikenland. Bij de gezinnentelling op 22 mei waren er maar liefst 7 gruttogezinnen aanwezig waarvan er 3 (43%) liepen op percelen verlaatmaaien/kuikenland. Bij de **tureluur** werd het ene broedpaar geregistreerd op een perceel verlate maaidatum/kuikenland. Bij de gezinnentelling liep het ene tureluurgezin op een perceel zonder verlate maaidatum/kuikenland. Grutto en tureluur maakten dus beperkt gebruik van percelen kuikenland.

Bij de **kievit** werden tijdens de broedpaartelling van 24 april 6 van de 18 broedparen (33%) geregistreerd op percelen verlate maaidatum/kuikenland. Bij de gezinnentelling op 22 mei liepen 3 van de 9 (33%) nog aanwezige kievitgezinnen op percelen verlate maaidatum/kuikenland. Bij de **scholekster** werd 1 van de 4 broedparen (25%) geregistreerd op percelen verlate maaidatum/kuikenland. Bij de gezinnentelling liep het ene aanwezige gezin niet op een perceel met verlate maaidatum/kuikenland. Kievit en scholekster maakten dus weinig gebruik van percelen met verlate maaidatum/kuikenland.

Figuur 38. Broedparen kievit op 24 april 2023

Figuur 39. Broedparen scholekster op 24 april 2023

Figuur 40. Broedparen tureluur op 24 april 2023

Canadese ganzen op doortocht

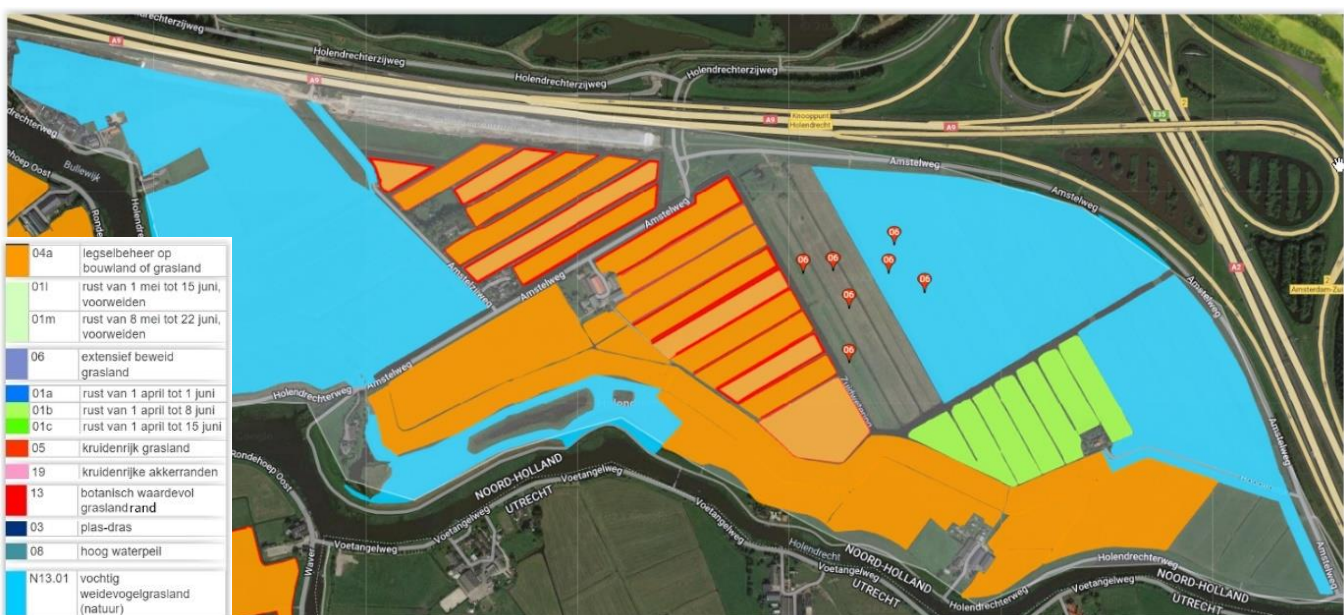
Broedsucces grutto, Kievit, scholekster en tureluur

Bij de broedparenttelling van 24 april werden slechts 6 **gruttopen** geteld en bij de gezinnetelling op 22 mei 7 gruttopen met kuikens. Dat levert een BTS op van meer dan 100%. Conclusie dat het iig een goed broedsucces was.

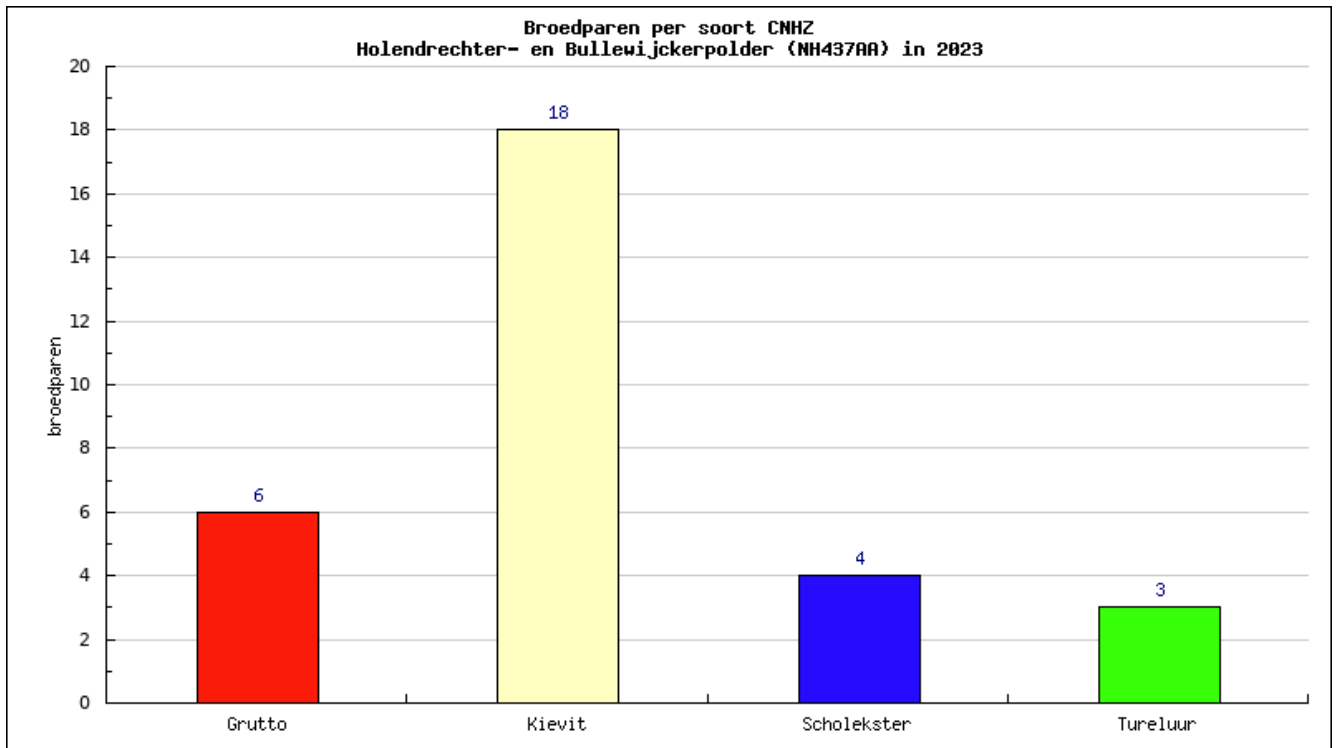
Bij de **kievit** werden op 24 april 18 broedparen geteld waarvan 7 paar met kuikens. Bij de gezinnetelling op 22 mei werden nog 9 kievitparen geteld met kuikens. Bij de **scholekster** werden slechts 4 broedparen geteld en op 22 mei nog 3 paren waarvan 1 met kuikens. Bij de **tureluur** werd slechts 1 broedpaar geteld en op 22 mei 2 paren waarvan 1 paar met kuikens. Conclusie is dat alle soorten minder broedparen hadden dan in 2022, naar wel een matig tot goed broedsucces. Waarschijnlijk heeft de aanwezigheid van een vos vroeg in het seizoen geleid tot verhuizen van vogels naar andere polders.

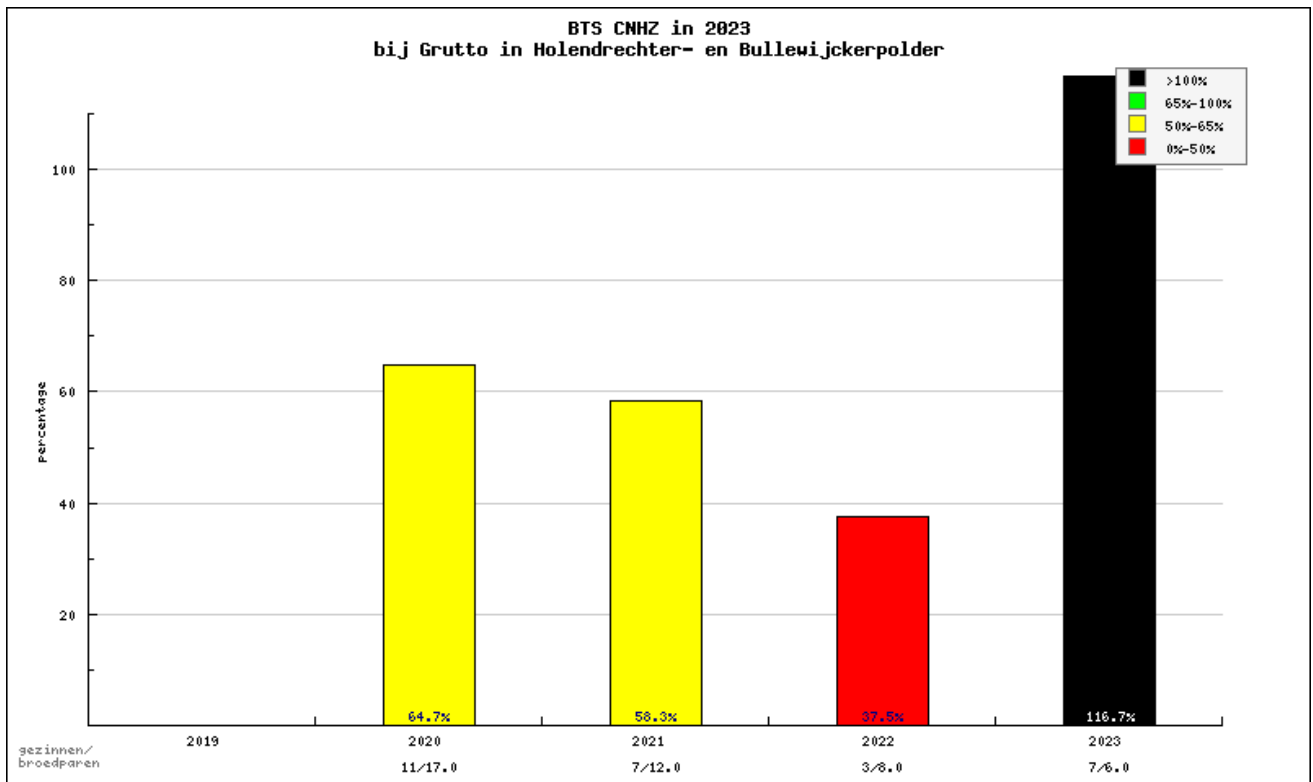
Figuur 41. Getelde gruttopen op 24 april 2023

Figuur 42. Getelde grutt gezinnen op 22 mei 2023

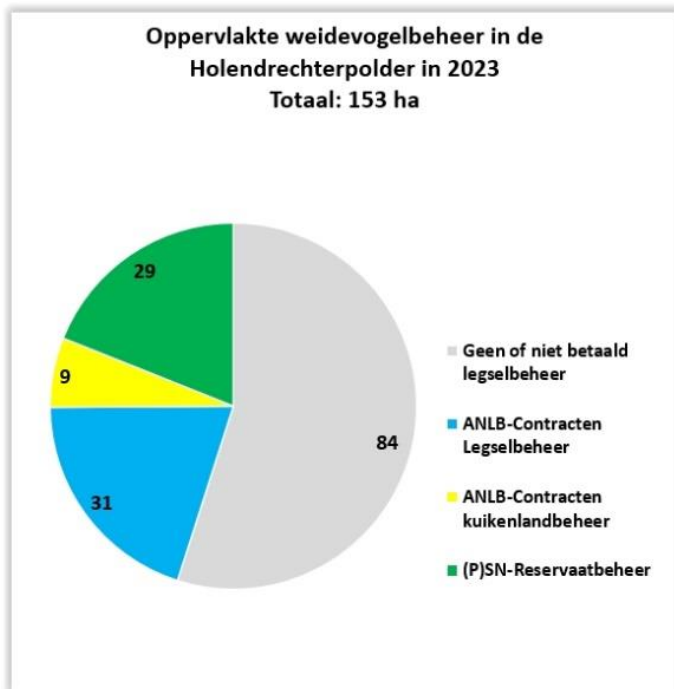
Figuur 43. Aantal getelde broedparen per soort in 2023

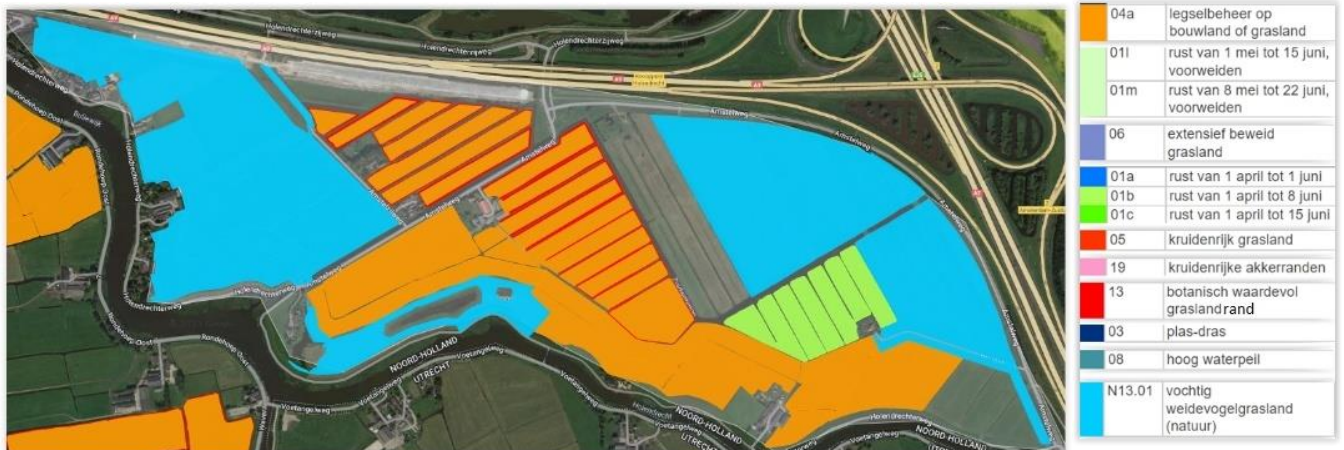
Figuur 44. Broedsucces van de grutto 2019-2023

Contracten ANLB-beheer en/of afspraken SNL-beheer

De Holendrechtterpolder is een relatief kleine polder (oppervlakte van 153 ha) met in het oosten circa 20 ha SNL en in het westen het Landje van Geijssel met 9 ha plasdras, in 2023 lag er 38 ha kuikenland. Dat is 24,8% van de totale oppervlakte en 6,3 ha kuikenland per gruttopaar. Het kuikenland lag in twee grote blokken van 20 en 9 ha. Het kuikenland werd gemaaid vanaf half juni toen de kuikens vliegvlug en vliegvaardig waren.

Figuur 45. Oppervlaktes in 2023

Figuur 46. Holendrechtterpolder met ligging SNL- en ANLB-beheer

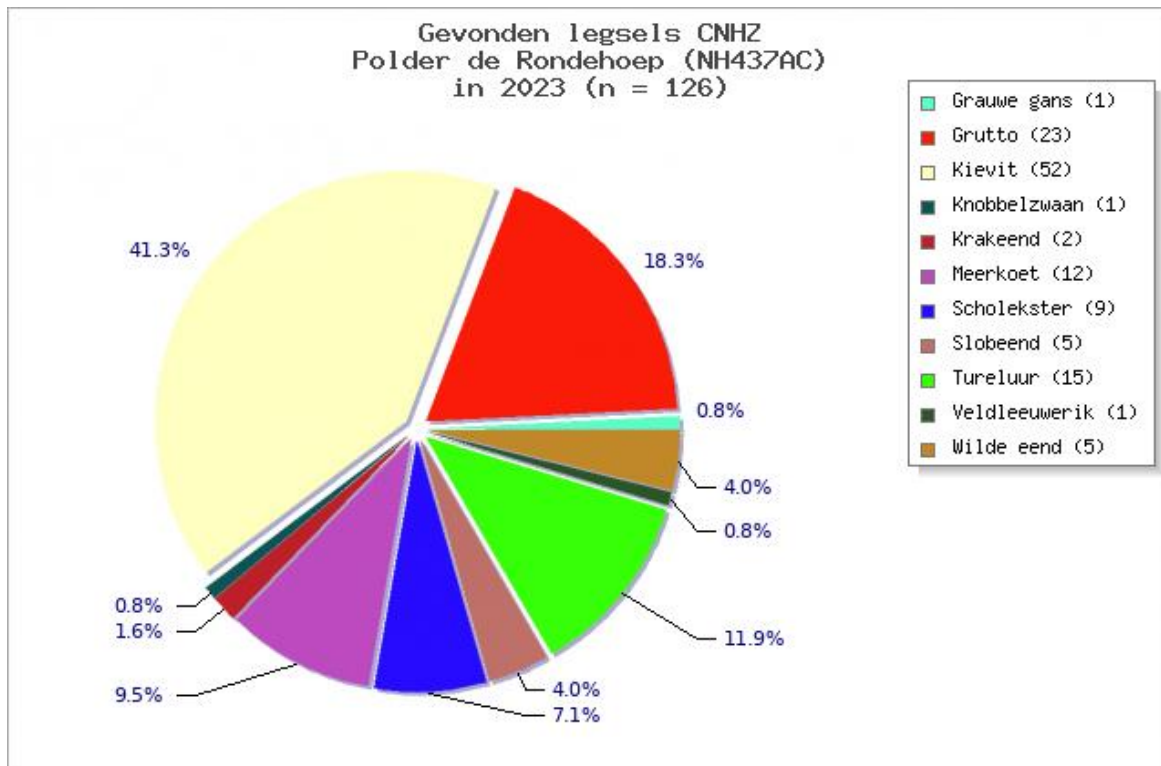
Overwegingen voor het weidevogelbeheer in 2024

- Het meest weidevogelrijke deel van de polder (met SNL-status) uitrasteren
- Predatorenaanwezigheid monitoren met wildcamera's en indien nodig en mogelijk bejaging vos
- Vrijwilligers werven voor monitoring, niet voor nesten zoeken

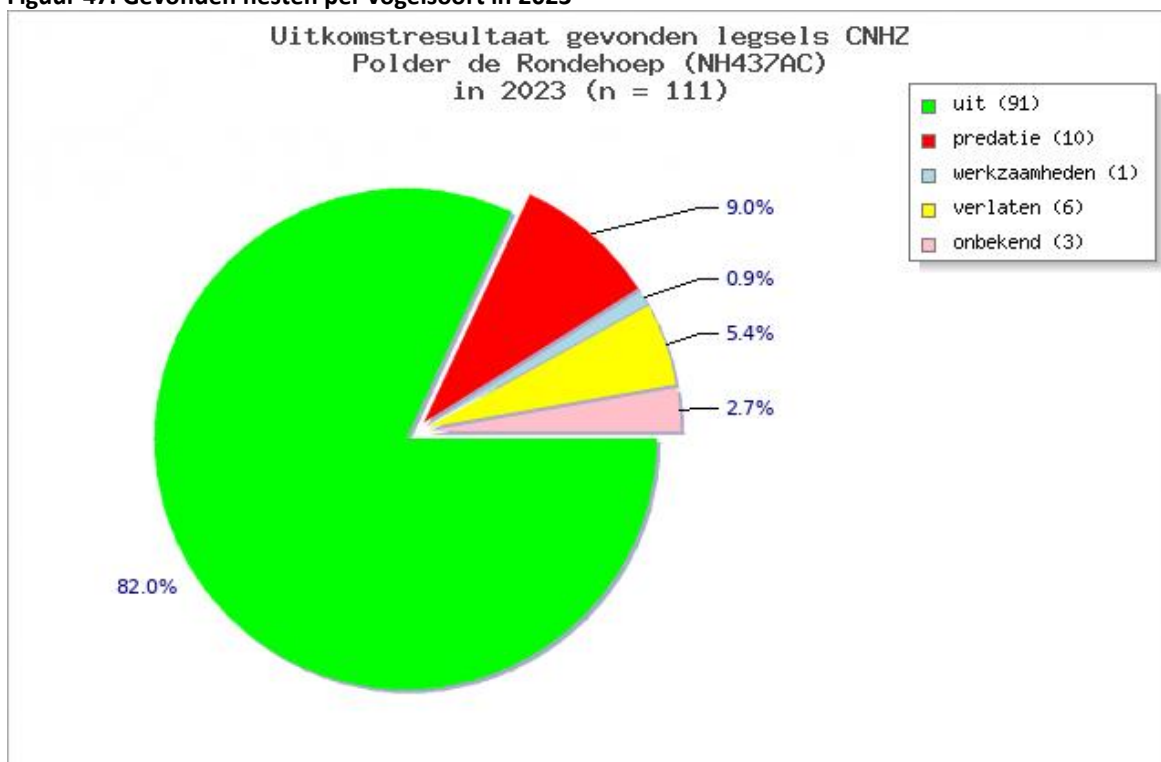
5 Polder De Rondehoep

Gevonden nesten, uitkomstresultaat en verliesoorzaak

In de Ronde Hoep werden in 2023 126 nesten gevonden. Het uitkomstresultaat - over alle soorten berekend - was 82,0%. Predatie lag op 9,0%. Oorzaken van de lage predatie was waarschijnlijk voor een deel het uitrasteren van 60 ha (daarbinnen lagen 60 van de 136 gevonden nesten), maar ook afschot van enkele vossen. Het verlies door agrarische activiteiten bedroeg 0,9%.

Figuur 47. Gevonden nesten per vogelsoort in 2023

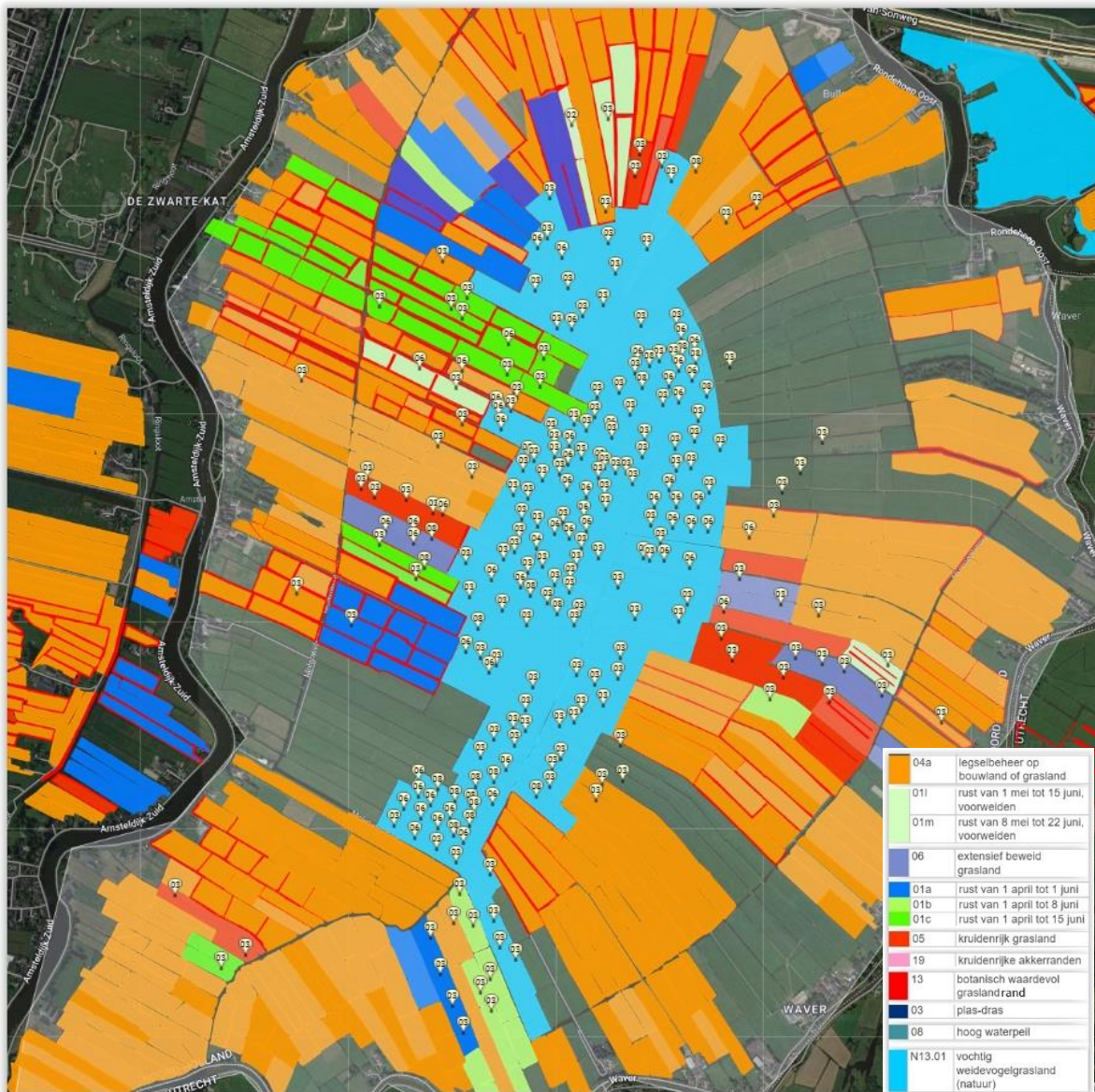

Figuur 48. Uitkomstresultaat gevonden nesten in 2023

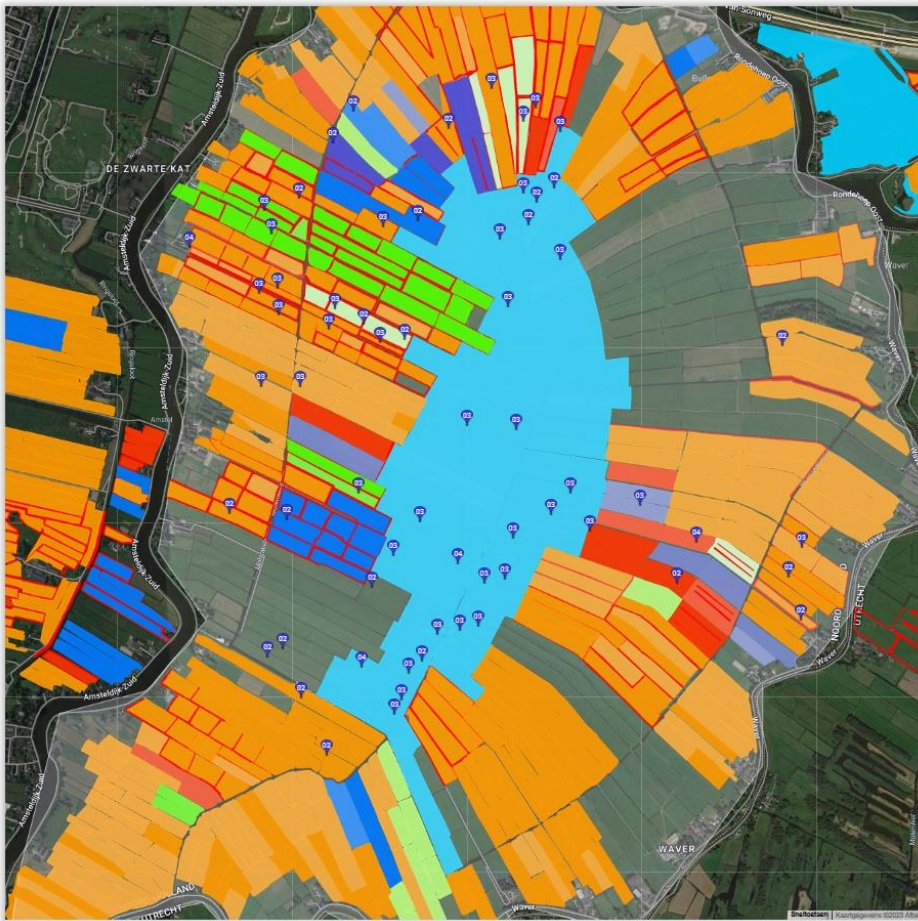
Maakten weidevogels gebruik van percelen kuikenland?

Bij de broedpaartelling op 26-27 april werden 154 (91%) van de 170 **gruttoparen** waargenomen op grasland dat via de beheerafspraken in het reservaat van Landschap Noord-Holland én via ANLB-kuikenlandbeheer laat gemaaid zou worden gemaaid. Dat gold ook voor de **tureluur**: 74 (84%) van de (minimaal!) 88 broedparen. Tijdens de gezinnentelling op 27 mei werd bij de grutto 92% en bij de tureluur 78% van de gezinnen aangetroffen op percelen die de eerste twee á drie weken nog niet zouden worden gemaaid. De grutto's en tureluurs maakten dus goed gebruik van het kuikenland in de Rondehoep.

Tijdens de broedpaartelling op 26-30 april werden bij de **kievit** 206 (89%) van de 231 broedparen en bij de **scholekster** 42 (66%) van de 64 broedparen geregistreerd op percelen verlate maaidatum/-kuikenland. Bij de gezinnentelling op 27 mei werden bij de kievit 48 (67%) van de 72 gezinnen en bij de scholekster 14 (74%) van de 19 gezinnen geregistreerd op percelen verlate maaidatum/kuikenland. In de Ronde Hoep maakte dus een flink deel van kieviten en scholeksters gebruik van percelen met verlate maaidatum/kuikenland. Hieraan werd vermoedelijk vooral bijgedragen door de lage vegetatie, aanwezigheid van kale plekken gedurende een flink deel van het groeiseizoen op sommige percelen in het reservaat en de hoge slotwaterstand.

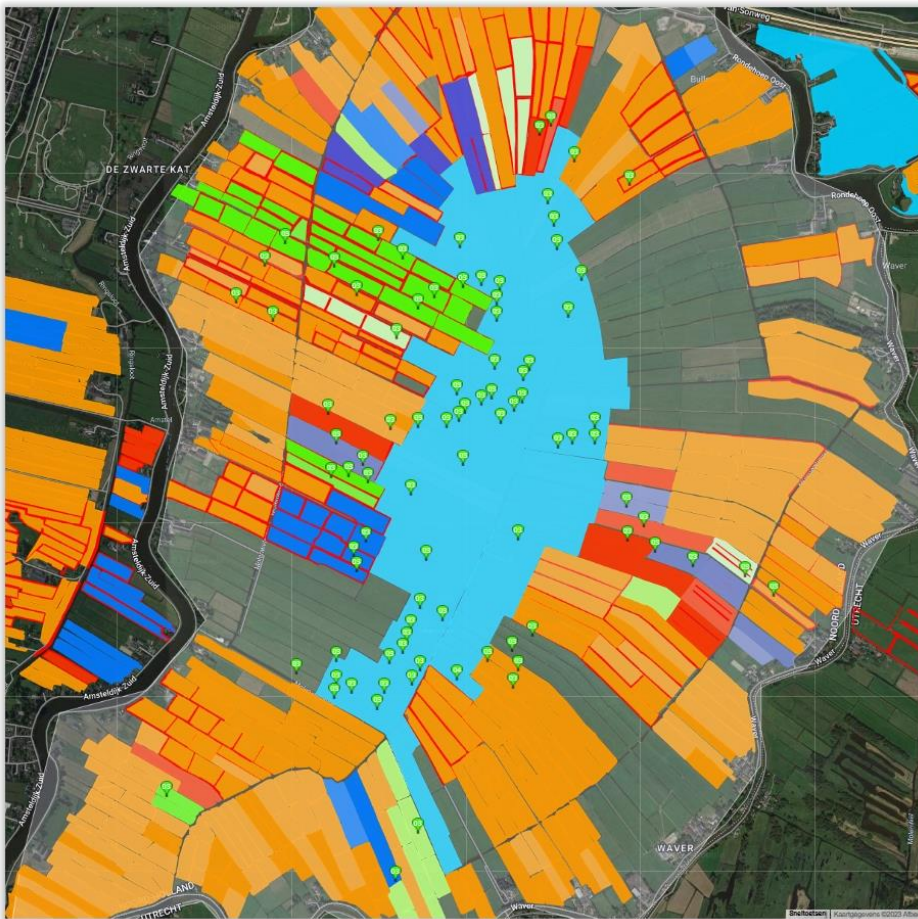

Figuur 49. Broedparen kievit op 26/27 april 2023

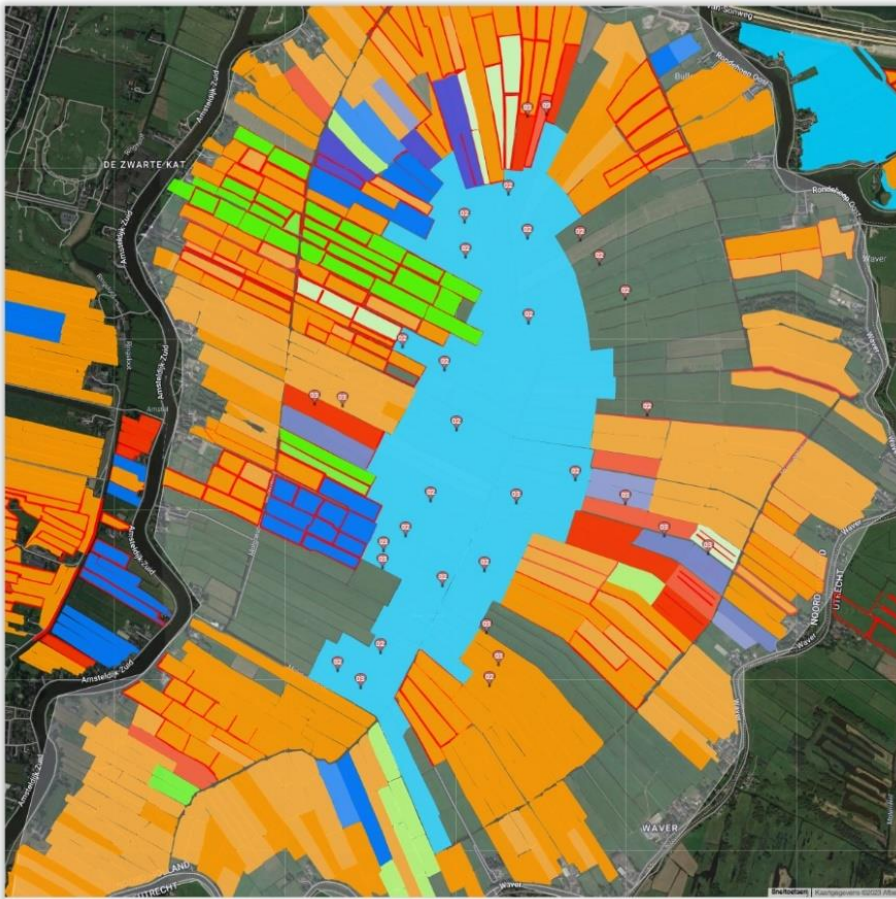
04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweid grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol grasland rand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

Figuur 50. Broedparen scholekster op 26/27 april 2023

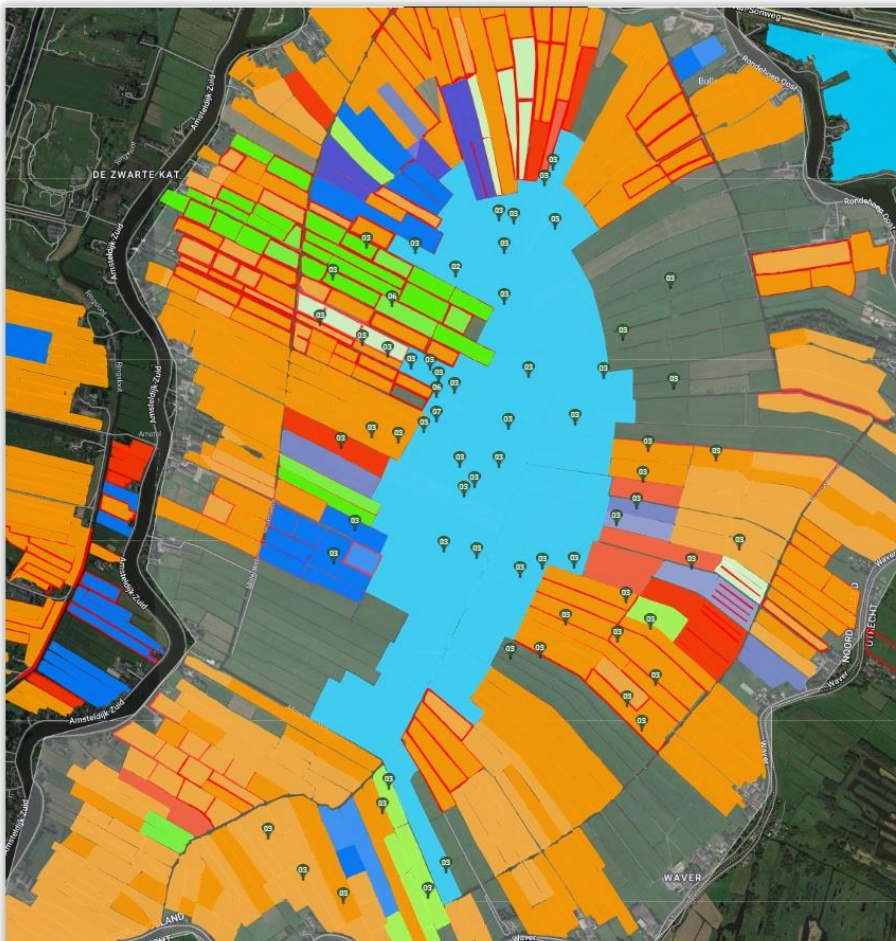
04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweid grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol grasland rand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

Figuur 51. Broedparen tureluur op 26/27 april 2023

04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweid grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol grasland rand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

Figuur 52. Broedparen slobeend op 26/27 april (33 paar)

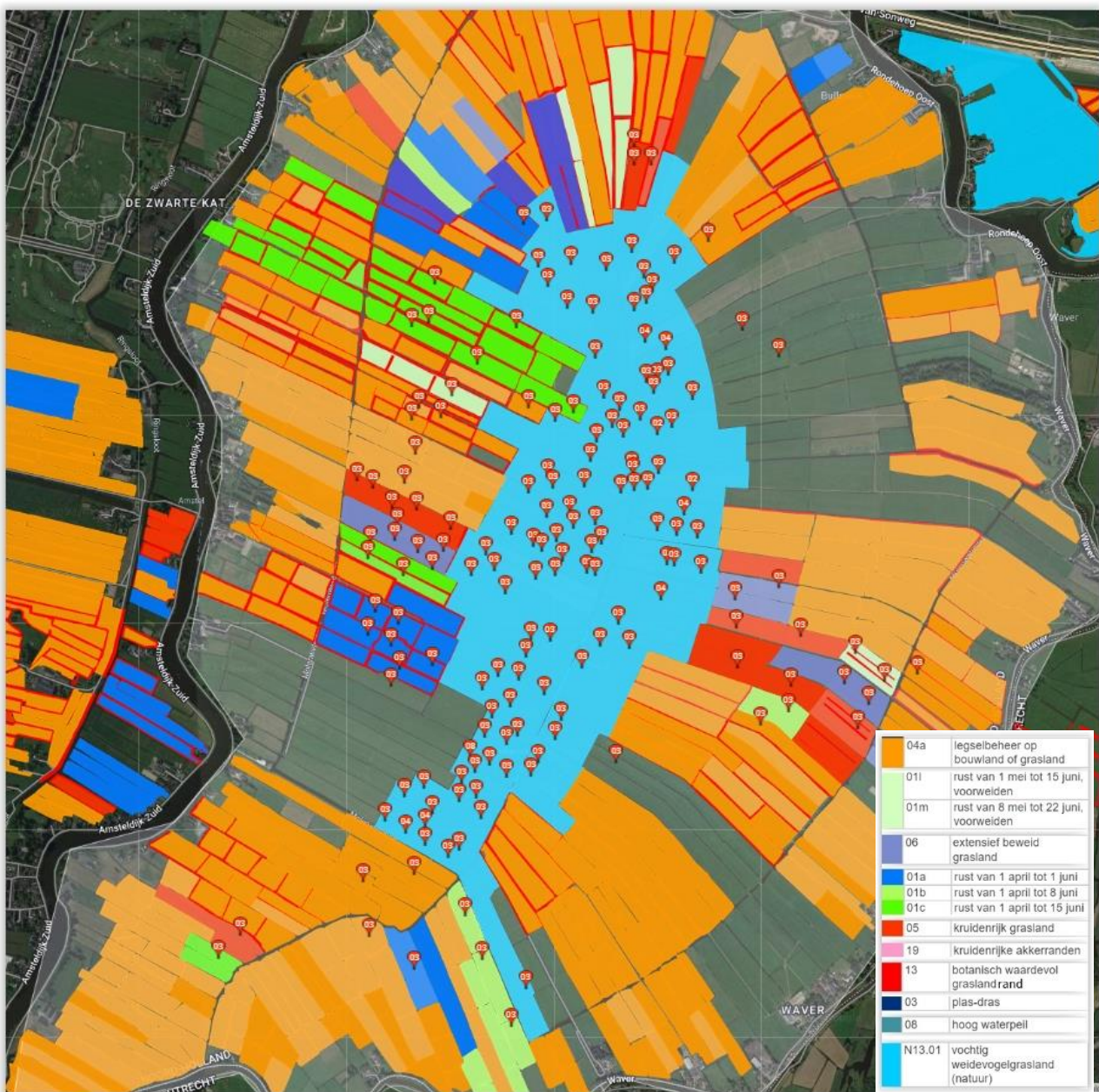
04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweid grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol grasland rand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

Figuur 53. Broedparen veldleeuwerik op 27 mei (65 paar)

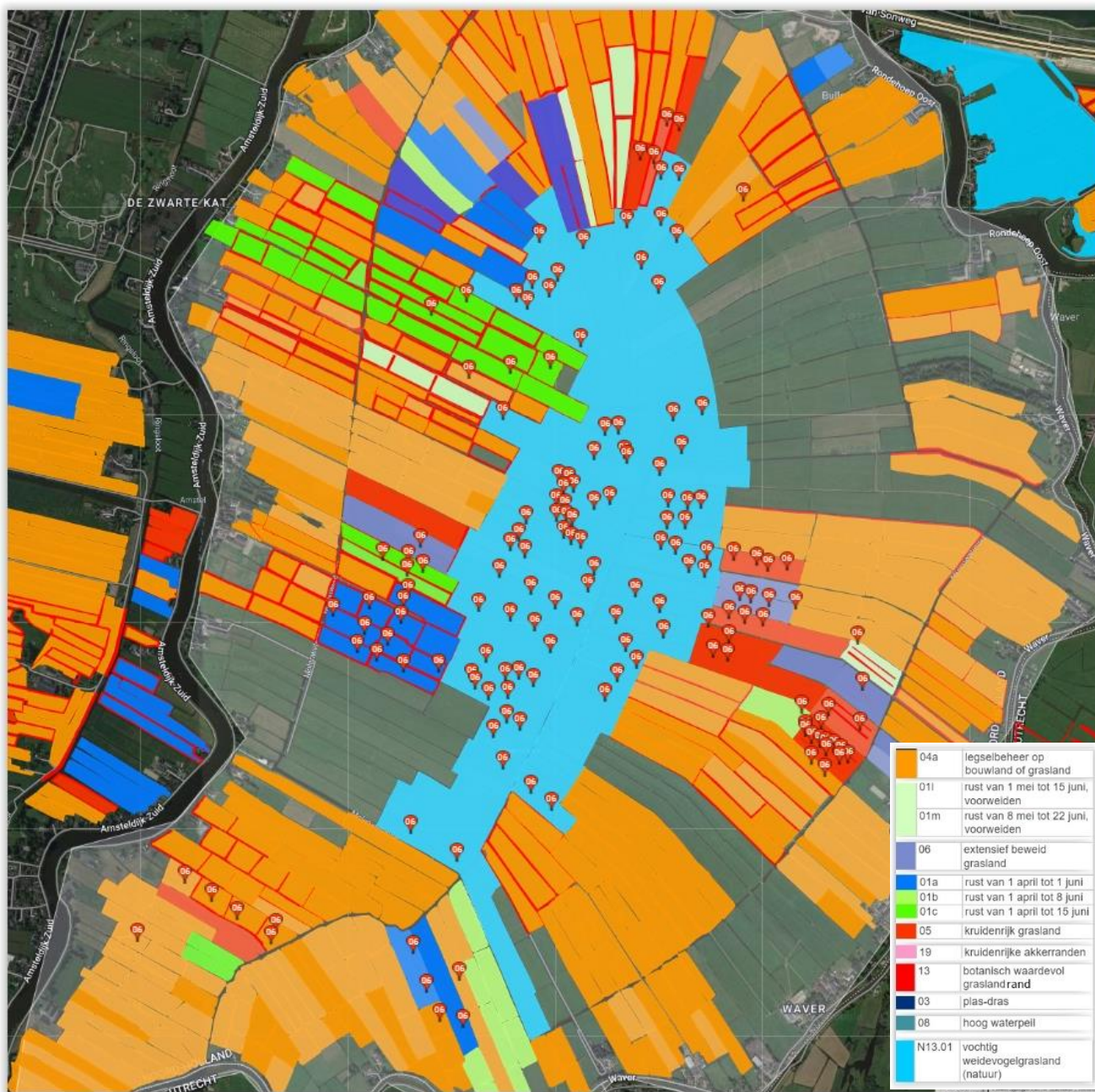
Broedsucces *grutto*, *kievit*, *scholekster* en *tureluur*

Bij de broedparentelling op 26-27 april werden 170 **grutt**oparen geteld en bij de gezinnentelling op 27 mei 157 gruttoparen met kuikens. Dat levert een BTS op van 92,4%. Dat is een ruim voldoende broedsucces. Het aantal broedpaar is lager dan in 2022 (mede door predatie), maar het broedsucces is (mede door predatiebeheer) een stuk hoger. Ook de vele regen in april en begin mei zal een rol hebben gespeeld.

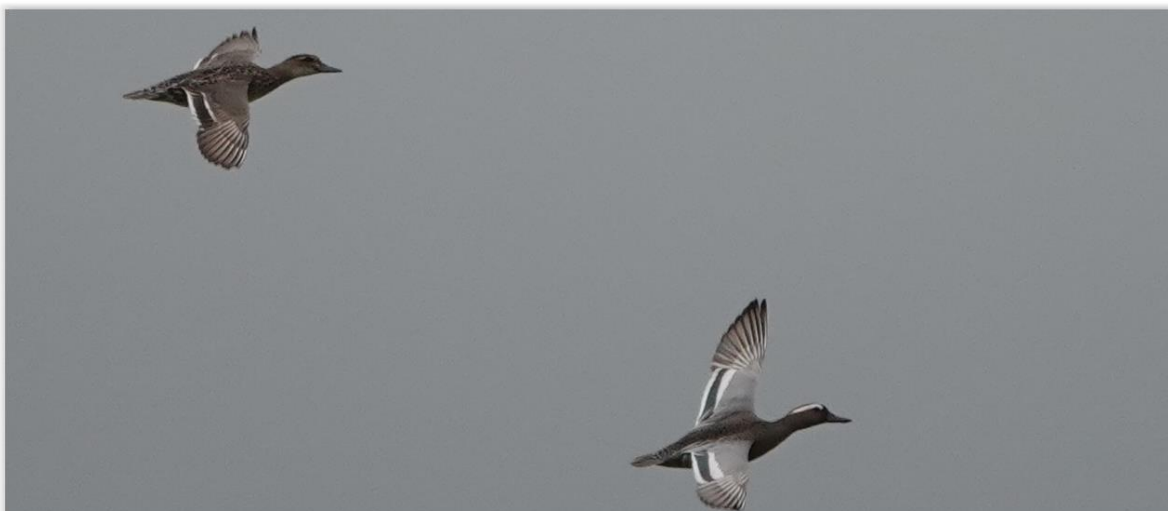
Bij de **kievit** werden tijdens broedpaartelling 231 broedparen geteld (2022: 248; 2021: 224, 2020: 135 en 2019: 225) waarvan toen 55 paar met kuikens. Bij de gezinnentelling op 27 mei werden nog 97 kievitparen geteld waarvan nog 72 paar met kuikens. Bij de **scholekster** werden 64 broedparen geteld (2022: 73; 2021: 70; 2020: 61; 2019: 48) en op 27 mei nog maar 39 paren waarvan 19 paar met kuikens. Bij de **tureluur** werden op 26/27 april 88 broedparen geteld en op 27 mei maar liefst 156 paren waarvan 138 paren met kuikens. Kievit en tureluur hadden dus vermoedelijk voldoende broedsucces in 2023 en de scholekster mogelijk een onvoldoende broedsucces.

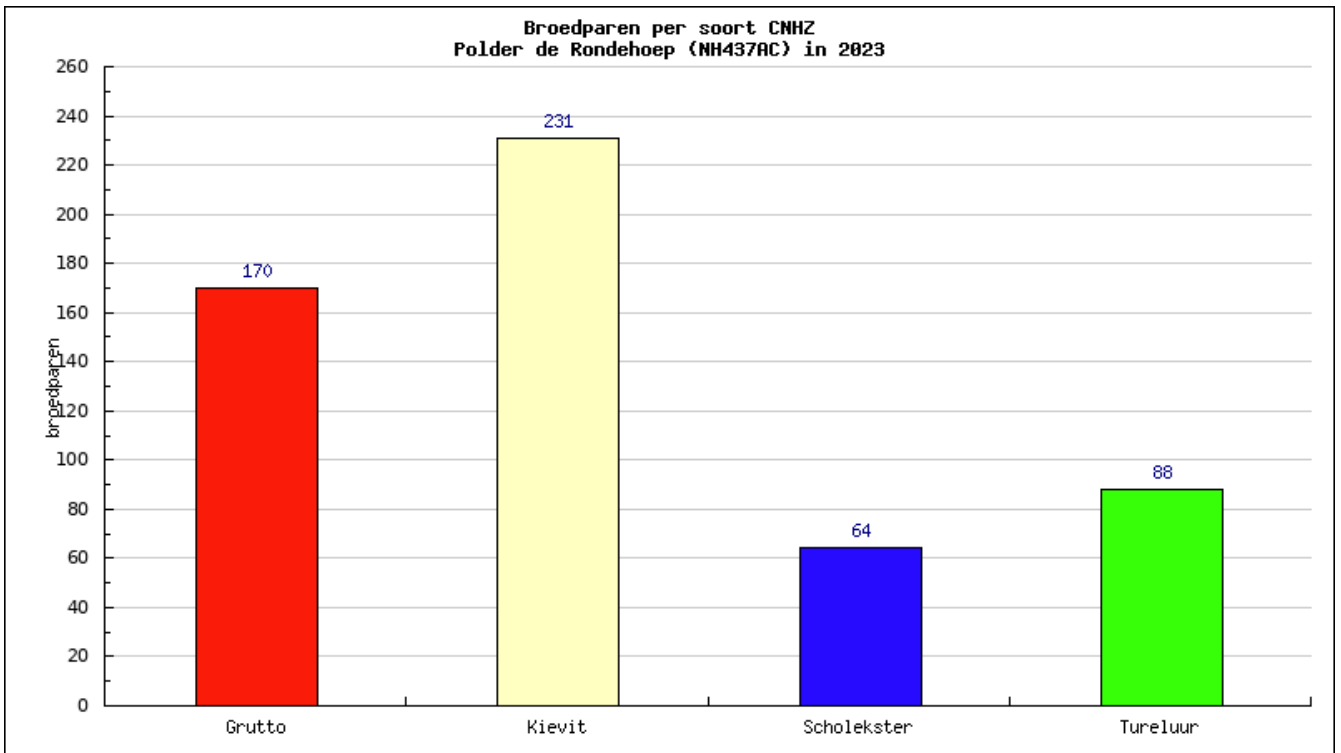
Figuur 54. Getelde gruttoparen in 2023 op 26/27 april 2023

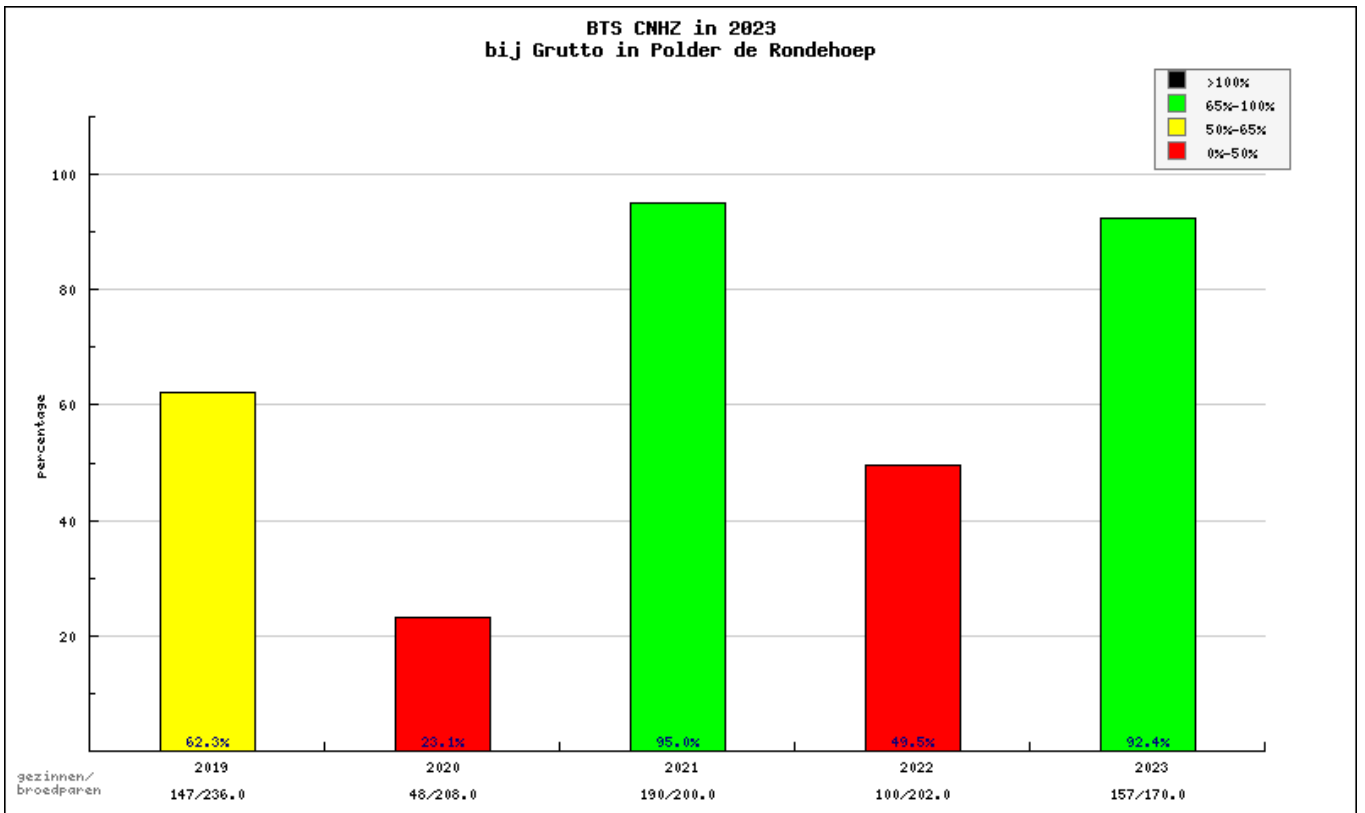
Figuur 55. Getelde grutgezinnen in 2023 op 27 mei 2023

In 2023 geen zomertaling meer in de Rondehoep?

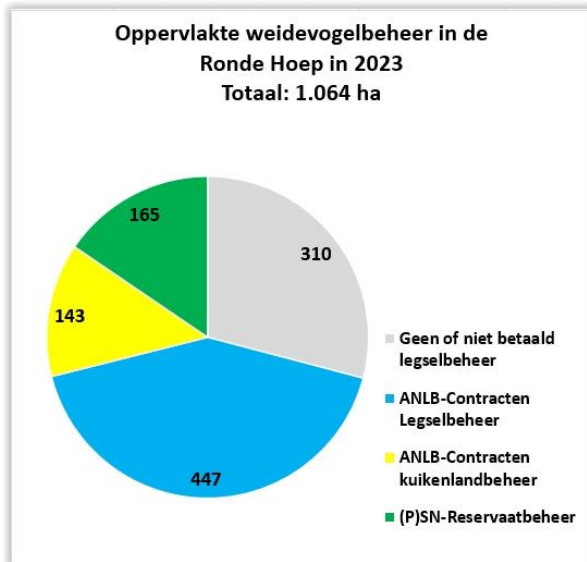
Figuur 56. Aantal getelde broedparen per soort in 2023

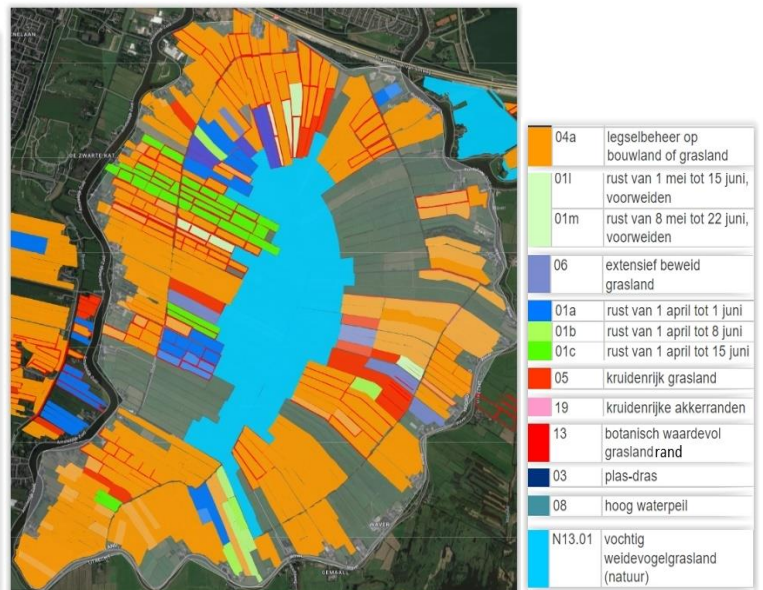
Figuur 57. Broedsucces van de grutto 2019-2023

Contracten ANLB-beheer en/of afspraken SNL-beheer

De Ronde Hoep is een zeer grote, open polder (oppervlakte van 1.064 ha) met in het midden het reservaat van Landschap Noord-Holland van circa 160 ha SNL. In totaal lag er in 2023 308 ha kuikenland. Dat is 28,9% van de totale oppervlakte en 1,8 ha kuikenland per gruttopaar. Het kuikenland was vooral aanwezig in de vorm van het reservaat en enkele enigszins aaneengesloten blokken aansluitend aan het reservaat. Het kuikenland werd gemaaid vanaf half juni, toen de gruttokuikens vliegvlug én vliegvaardig waren.

Figuur 58. Oppervlaktes in 2023

Figuur 59. Ronde Hoep met ligging SNLL- en ANLB-beheer

Overwegingen voor het weidevogelbeheer in 2024

- Zo mogelijk verder uitrusten van de meest weidevogelrijke delen van de polder, maar tegelijkertijd de predatorenaanwezigheid en -invloed monitoren met wildcamera's (en onderzoek) en indien nodig en mogelijk bejaging van de vos
- Uitbreiden van het beheerpakket Botanische weiderand naar zoveel mogelijk contracten op percelen met of zonder rustperiodes en met of zonder afspraken voor reservaatbeheer. Dus niet mee maaien van perceelranden in de eerste snede op zoveel mogelijk percelen.

Lepelaars voor de wildcamera in de Rondehoep

6 Uithoornsche Polder/Kalslagerpolder en Zuiderlegmeerpolder

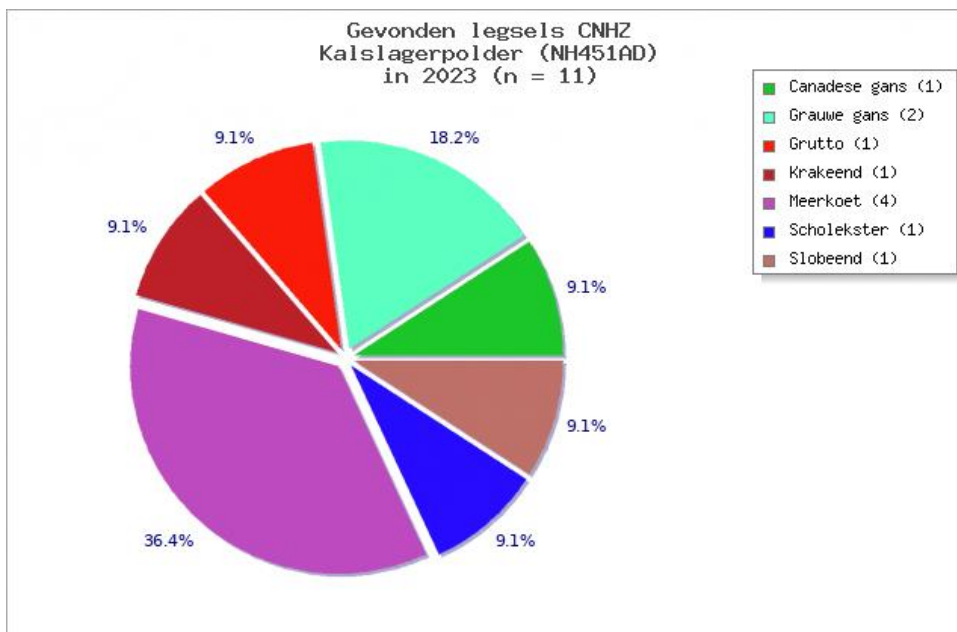
De drie gebieden vormen het zuidelijkste deel van het werkgebied van het collectief. In de Uithoornsche polder ligt een reservaat van Landschap Noord-Holland met botanische doelstelling en veel randenbeheer (botanische weiderand). De meeste nesten worden gevonden en indien nodig beschermd in de Zuiderlegmeerpolder, maar daar zijn nog geen ANLB-beheercontracten. In de Kalslagerpolder liggen wel contracten ANLB-beheer en daar broeden ook grutto's.

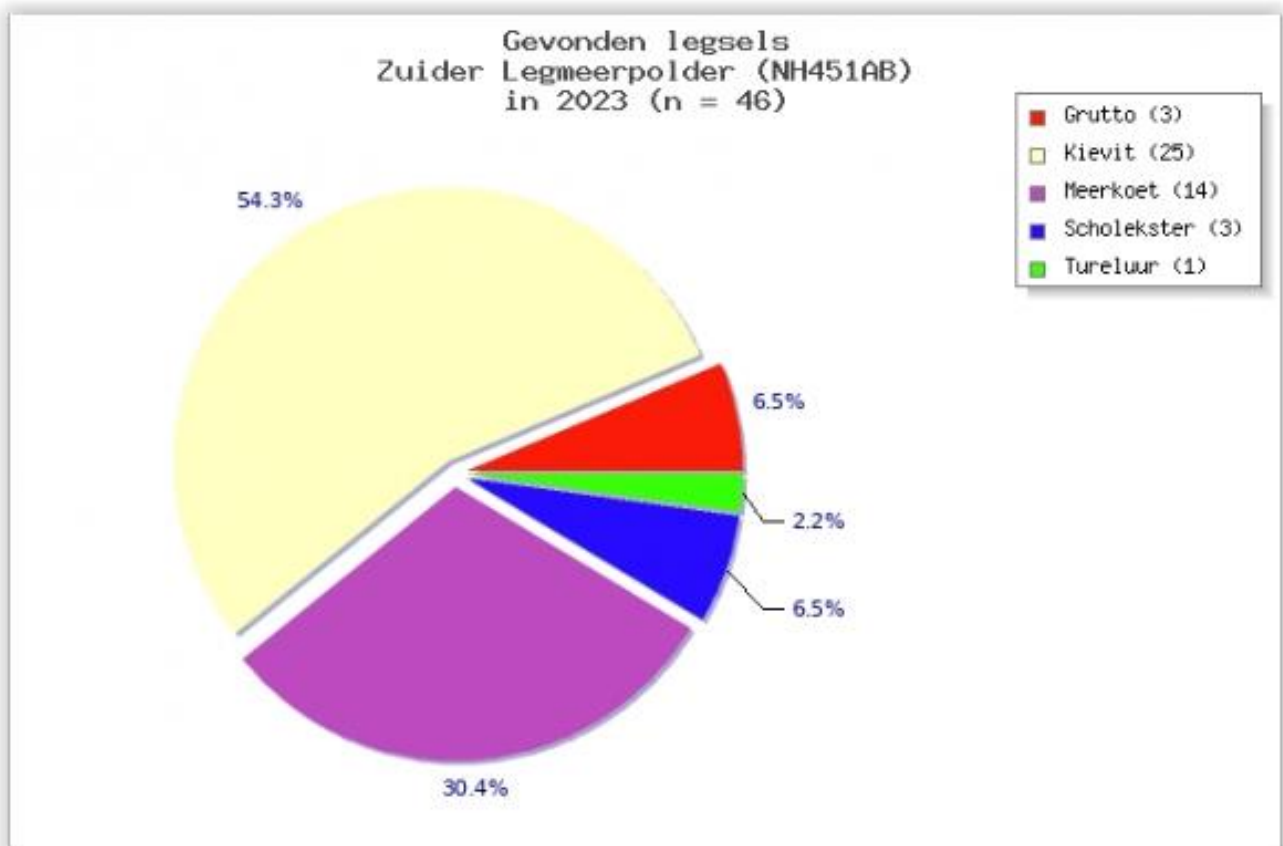
Figuur 60 . Ligging Zuider Legmeerpolder en Kalslagerpolder

Gevonden nesten, uitkomstresultaat en verliesoorzaak

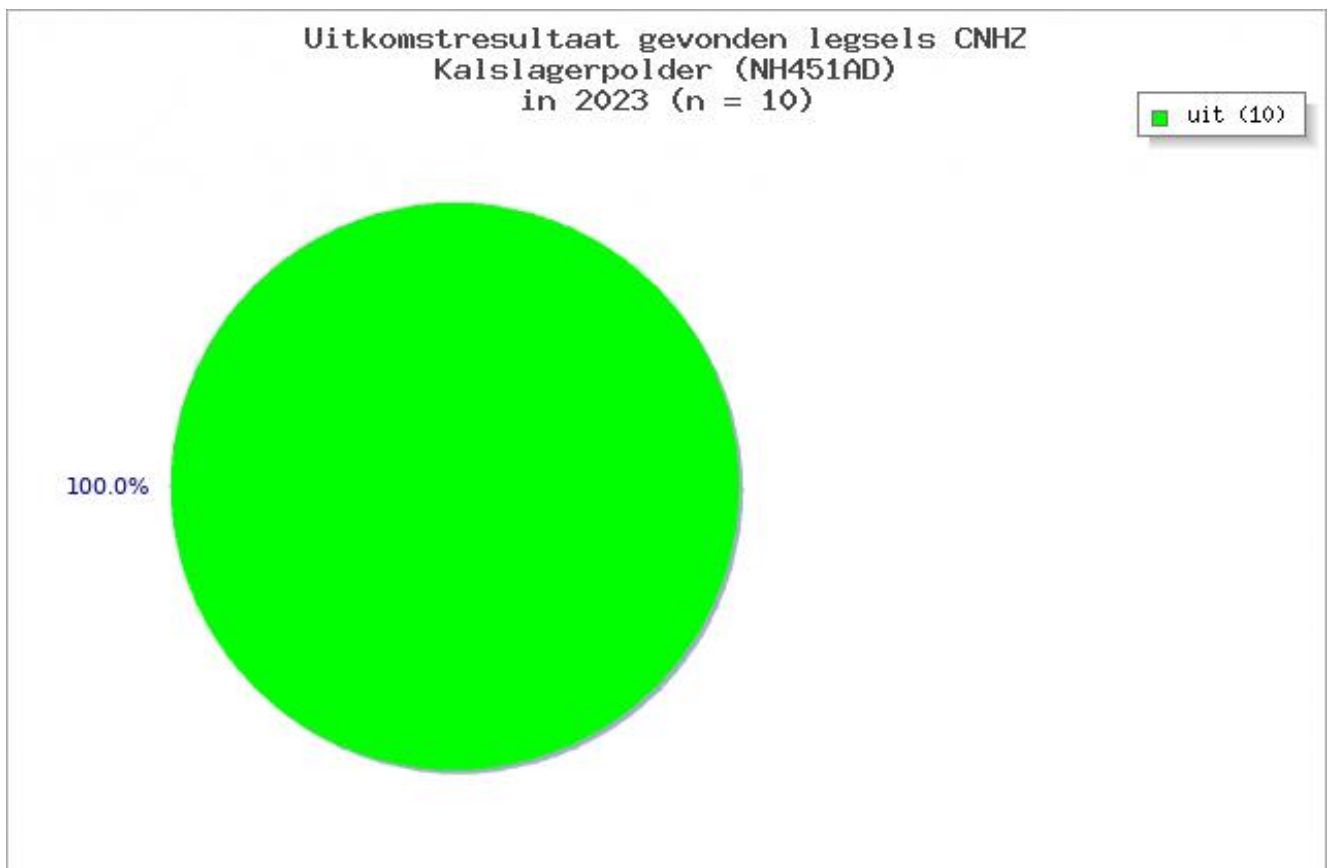
In de drie gebieden zijn in 2023 in totaal 57 nesten gevonden: 25x kievit, 4x grutto, 4x scholekster, 1x tureluur, 1x slobend, 1x krakeend, 1x Canadese gans, 2x grauwe gans en 18 x meerkoet. Van 47 nesten is bekend dat ze zijn uitgekomen.

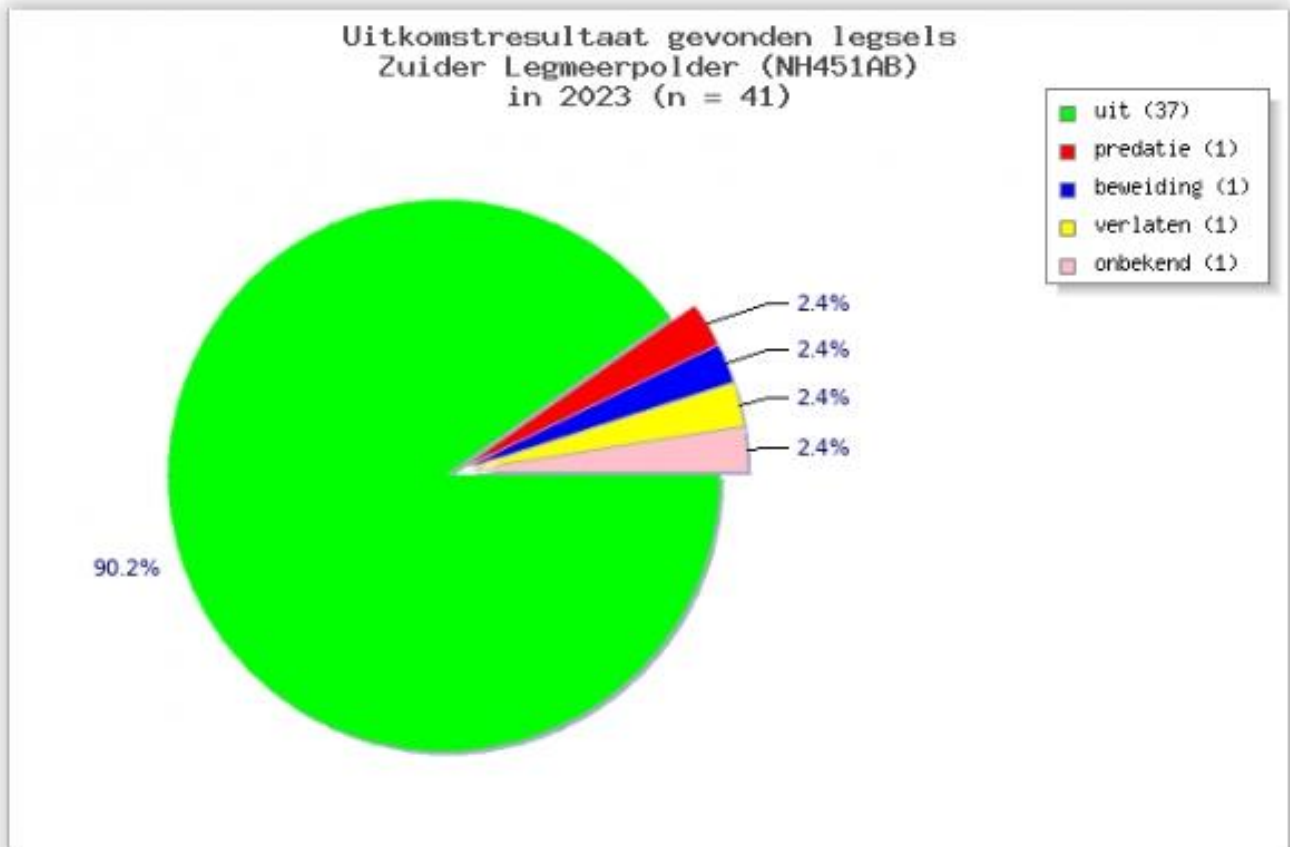
Figuur 61. Gevonden nesten Kalslagerpolder in 2023

Figuur 62. Gevonden nesten Zuider Legmeerpolder in 2023

Figuur 63. Uitkomstresultaat gevonden nesten in de Kalslagerpolder in 2023

Figuur 64. Uitkomstresultaat gevonden nesten in de Zuider Legmeerpolder in 2023

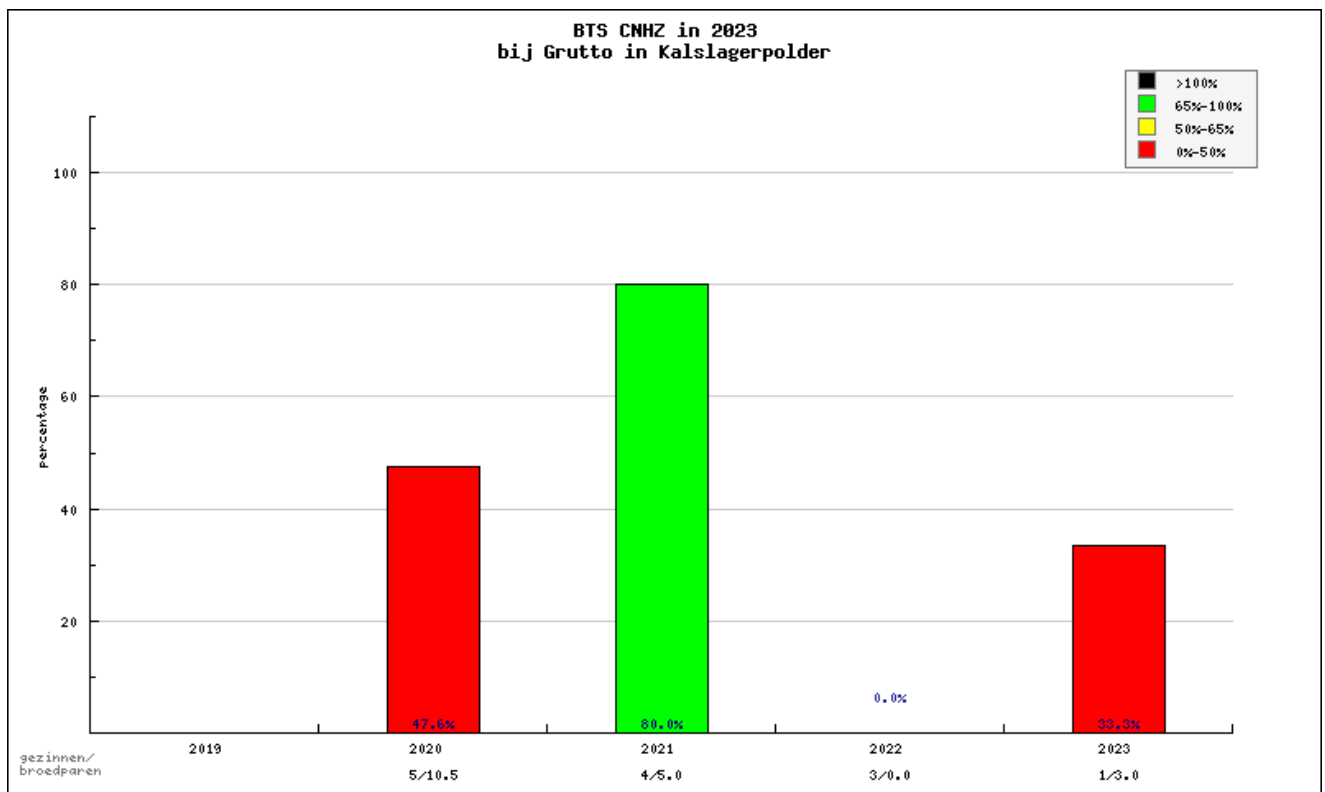
Ook in de Kalslagerspolder werd in 2023 geëxperimenteerd met scholeksterbroedplatforms

Maakten weidevogels in de Kalslagerspolder gebruik van de percelen kuikenland?

De drie **gruttoparen** die op 3 mei werden waargenomen liepen op percelen zonder verlate maaidatum/kuikenland. Dat gold ook voor het ene **gruttogezin** gezin op 28 mei. Van de twee kievitgezinnen op 28 mei liep er 1 kievitgezins op kuikenland. Het op 3 mei aanwezige tureluurpaar liep niet op een perceel verlate maaidatum/kuikenland. Van de twee tureluurgezinnen op 28 mei liep er 1 op kuikenland. De weidevogels maakten dus maar matig gebruik van het kuikenland in de Kalslagerspolder.

Broedsucces grutto, kievit, scholekster en tureluur

Van de drie gruttoparen heeft waarschijnlijk 1 gruttopaar kuikens groot gebracht in de Kalslagerspolder. Dat geldt ook voor kievit en tureluur. Scholeksters waren er dit jaar niet inde Kalslagerspolder.

Figuur 65. Broedsucces grutto Kalslagerspolder 2019-2023

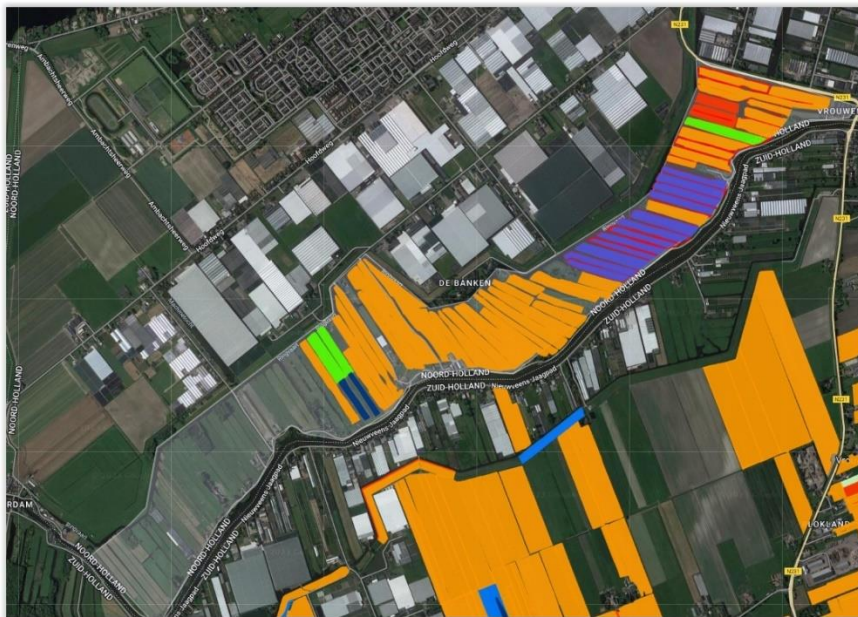
Figuur 66. Broedpaartelling grutto in de Kalslagerspolder op 3 mei 2023

Figuur 67. Gezinntelling grutto in de Kalslagerspolder op 28 mei 2023

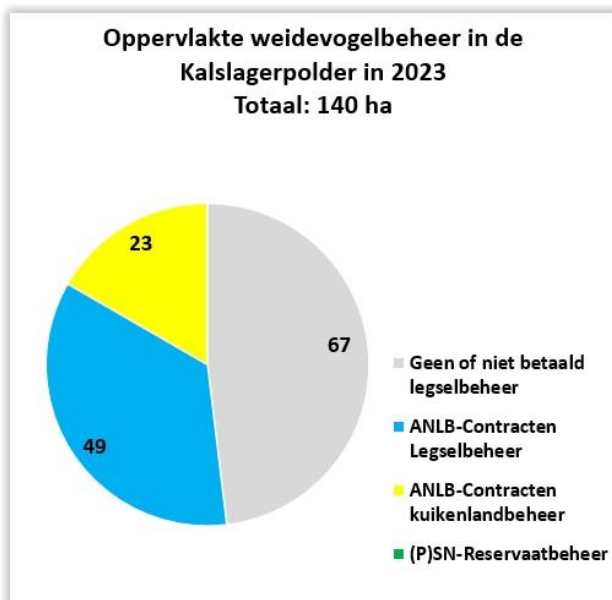
Contracten ANLB-beheer en/of afspraken SNL-beheer

De Kalslagerspolder (140 ha) en de Uithoornse polder (94 ha) zijn twee relatief kleine polders met een botanisch reservaat van 12 ha in het oosten van de Uithoornse polder. In totaal lag er 23 ha kuikenland. Dat is bijna 10% van het totaal. Het geringe aantal gruttopaar heeft in principe veel kuikenland beschikbaar maar de totale oppervlakte is te klein voor hogere aantallen grutto's.

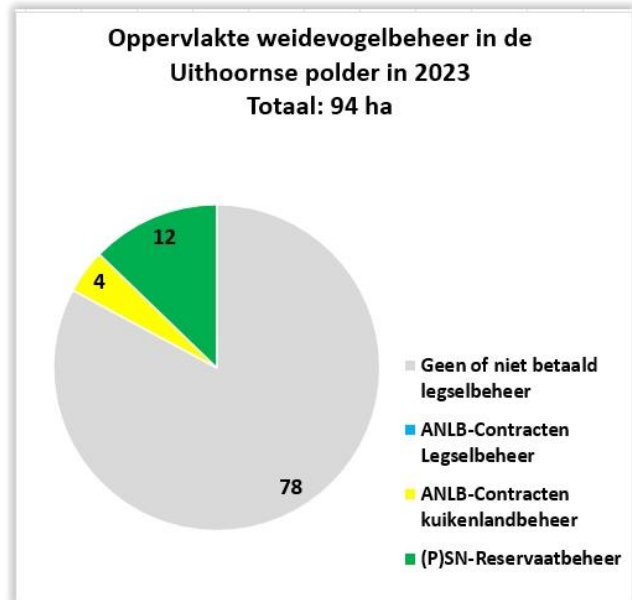

04a	legselbeheer op bouwland of grasland
01l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
01m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
06	extensief beweide grasland
01a	rust van 1 april tot 1 juni
01b	rust van 1 april tot 8 juni
01c	rust van 1 april tot 15 juni
05	kruidrijk grasland
19	kruidrijke akkerranden
13	botanisch waardevol graslandrand
03	plas-dras
08	hoog waterpeil
N13.01	vochtig weidevogelgrasland (natuur)

Figuur 68. Ligging SNL- en ANLB-beheer

Figuur 69. Oppervlaktes Kalslagerspolder

Figuur 70. Oppervlaktes Uithoornse polder

Overwegingen voor het weidevogelbeheer in 2024

- Handhaven huidige inzet voor weidevogels via boeren, vrijwilligers en ANLB-middelen
- Inzetten op uitbreiden Botanische weideranden (slootkantenbeheer) in Kalslagerspolder
- Proberen tot beheerafspraken te komen in Zuider Legmeerpolder

